

PILAR RAHOLA llança als nostres mitjans un crit d'alerta sobre la persecució dels cristians

La lluminositat dels màrtirs

«Em commou la gent que en comunitats molt pobres, fora del poder, al llindar de les ciutats, als pitjors llocs, manté la fe en Crist»

«L'islamisme que ens ha declarat la guerra com a societats lliures té especial obsessió per acabar amb el cristianisme»

«Fa disset anys que Corea del Nord encapçala inequívocament el rànquing del pitjor país del món pel que fa a persecució cristiana»

La no-violència activa: un estil de vida revolucionari seguint l'exemple de Jesús

P 4 i 5

Pensant-ho millor

Elogi de la renúncia

L'11 de febrer del 2013 el papa Benet XVI sorprenia el món sencer anunciant la seva renúncia al pontificat, fet que no es produïa des de feia més de cinc segles. Aquest gest, del qual ja s'ha complert el cinquè aniversari, encara avui em resulta emotiu per la grandesa humana i espiritual que demostra.

En un món on sovint l'èxit es mesura pel «tenir» i pel «poder», ser capaç de renunciar a un lloc de comandament tan rellevant com aquest no deixa de ser impactant. Crec que a Jesús li agradaria que a l'Església fóssim més capaços de retirar-nos, de cedir espai als altres, de renunciar a les petites parcel·les de poder que ens fan imaginar que som alguna cosa, i fins i tot de vegades ens menen a pensar que som imprescindibles... A qui no li ha passat alguna vegada? «Qui vulgui ser el primer, que es faci l'esclau de tots...»

El gest de Benet XVI contrasta fortament amb èpoques del passat de l'Església, quan les lluites pel poder van portar a enfrontaments tan greus que van provocar que arribés a haver-hi, com sabeu, dos i fins a tres Papes simultàniament, tots ells reclamant la seva legitimitat, sense ser capaços de renunciar al seu lloc i trencant la

unitat de l'Església fins al punt de causar conflictes armats. «Que tots siguin u...»

En canvi, sant Francesc, el Pobriíss d'Assís, quan va veure, després del seu viatge a Terra Santa, que en la seva absència l'orde franciscà s'havia dividit entre tendències oposades i va intuir que ell podia ser causa de més trencament, no va dubtar a retirar-se i deixar el govern de l'orde en mans d'un altre. No va esperar fins que ja no quedés cap més sortida, no va defensar els seus drets i privilegis fins al darrer moment, no va tensar la corda amb perill que s'esquincés. Tenia una ànima gran i noble, humil i coherent.

Em ve ara al cap un dels fragments més preciosos de l'Escriptura, on sant Pau ens exhorta a tenir els mateixos sentiments de Jesucrist: «Ell, que era de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d'esclau... Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom...» (Fl 2, 6-7.9).

Al capdavant, potser la grandesa d'algú no està tant en allò que fa, sinó en allò que, quan convé, deixa de fer.

Núria Ferret i Canale
Orde de les Verges

La setmana en tuits

Maria del Mar Bonet @mmarbonet

Cantant

Com és possible que governs europeus detinguin i aturin la dedicació d'@openarms_fund amb tantes vides com han salvat? Vergonya i ràbia per aquesta Europa que, girant la cara a un altre lloc, permet tantes morts i no fa res per aturar-les. Aquest és el vertader crim. #FreeOpenArms

Pieter Wieers @PieterWieers

Comunitat de Sant'Egidio

Arribats a Bèlgica amb els corredors humanitaris. 28 refugiats sirians comencen una nova vida en pau

Jaume Pujol @PujolJaume

Arquebisbe de Tarragona

Ens dol molt la situació dels empresonaments, que fa més difícil un futur en convivència. Preguem per la pau i la reconciliació

Mar García Puig @margpuig

Lingüista i editora

Dissabte una dona va ser assassinada a Toledo, i ahir a Tarragona. Malgrat la situació política en què es troba el nostre país, no podem oblidar que ens estan assassinant, que fins que erradicuem el masclisme cap dona no estarà segura. #NiUnaMenys

M. del Mar Albajar @maralbajar

Abadessa de Sant Benet de Montserrat

En aquests moments delicats, greus i de dolor per al poble català, des del monestir de Sant Benet de Montserrat hem iniciat un espai de pregària en silenci, un espai per demanar llum i justícia a qui és la Llum i la Justícia, per pregar pel respecte dels drets humans

Zoom

Eduard Brufau

El nostre setmanari obre una etapa nova i s'acosta als 40 anys de vida amb un canvi de format i de disseny; a partir del número proper *Catalunya Cristiana* adopta la forma de revista i un disseny més clar i modern que en facilitarà la lectura.

Amb el nou format tindran més protagonisme els reportatges i els temes de fons, i amb total fidelitat a l'esperit amb què Mn. Jarque i Mn. Malgosa van fundar aquesta publicació. Convidem els nostres lectors a assumir aquesta nova etapa amb la mateixa il·lusió que ho fem tot l'equip de redacció.

24 «CatalunyaCristiana»

REPORTATGE

Helena Maleno, periodista especialista en migracions i tràfic d'essers humans

«Cap control migratori no pot estar per damunt del dret a la vida»

IGNASI MIRANDA Y GERMINE MONTÉ

26 «CatalunyaCristiana»

REPORTATGE

Hemos normalizado que las personas que transitan de forma irregular por contextos fronterizos tengan sus derechos recortados y cercenados

que mantenga el derecho de manifestarse de la Constitución de España. Sin embargo, la ley de extranjería de la República Española y la Ley de Extranjería de España, que es la que regula la entrada y salida de personas extranjeras en España, son leyes que no permiten a las personas que transitan de forma irregular por contextos fronterizos tener sus derechos recortados y cercenados.

que mantenga el derecho de manifestarse de la Constitución de España. Sin embargo, la ley de extranjería de la República Española y la Ley de Extranjería de España, que es la que regula la entrada y salida de personas extranjeras en España, son leyes que no permiten a las personas que transitan de forma irregular por contextos fronterizos tener sus derechos recortados y cercenados.

REPORTATGE

15 ABRIL 2018

30

Helena Maleno, periodista especialista en migracions i tràfic d'essers humans

REPORTATGE

15 ABRIL 2018

30

Helena Maleno, periodista especialista en migracions i tràfic d'essers humans

REPORTATGE

15 ABRIL 2018

30

Helena Maleno, periodista especialista en migracions i tràfic d'essers humans

REPORTATGE

15 ABRIL 2018

30

Helena Maleno, periodista especialista en migracions i tràfic d'essers humans

Escoltat a Ràdio Estel

Ignasi Miranda
Coordinador d'Informatius

S.O.S. cristians

El llibre *S.O.S. cristians*, de Pilar Rahola (Columna, 2018), ha estat protagonista a la nostra programació. El dimarts 27 de març, Joan Trias entrevistava la coneguda periodista a les 13.15 h. A partir de tot aquest treball, que ha analitzat la dura realitat de 215 milions de cristians perseguits, Rahola lamentava que «hi ha una voluntat d'aniquilar el cristianisme». En el terreny personal, comentava també que se sent cada vegada «més còmoda amb la lluminositat que la fe aporta a la societat».

Pilar Rahola explicava que, per realitzar aquest treball, «allò que deriva de tot sempre té a veure amb l'ètica i els drets humans», en sintonia amb estudis passats de l'escriptora sobre «la preocupació pels drets de la dona a l'islam». En aquesta línia, destacava que «hi ha un dret de creença que forma part dels drets fonamentals». En un breu repàs a protagonistes de l'actualitat, Rahola definia Carles Puigdemont com «un amic, president del país, persona honorable, digna i víctima de la repressió». L'entrevista, que es pot escoltar des de www.radioestel.cat (ràdio a la carta), va ser després comentada en els diferents informatius.

Editorial

La nova «Catalunya Cristiana»

Quan estem celebrant encara el número 2.000 de *Catalunya Cristiana* i en l'espera del 40è aniversari del naixement de la publicació (1979-2019), anunciem als nostres subscriptors i als altres lectors, una important transformació, llargament meditada: a partir del número 2.012, que sortirà amb data 15 d'abril, tercer diumenge de Pasqua, el setmanari tindrà format de revista. La nostra redacció, treballant amb un equip de joves dissenyadors, llança una proposta atractiva i més còmodament llegible que el format diari. Tota ella s'esponjarà, l'extensió dels textos es reduirà i les imatges i les il·lustracions hi tindran un major protagonisme. També, a l'hora de triar el tipus de lletra, hem tingut en compte la gent gran o amb més dificultats de lectura (recordem en aquest sentit que Cata-

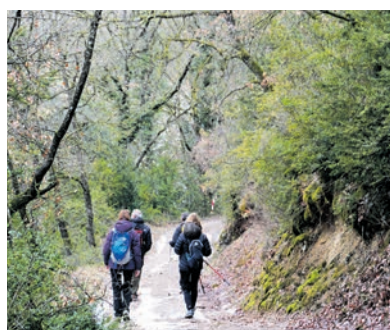
lunya Cristiana, gràcies a l'associació Mirada Solidària, continua sortint periòdicament en format Braille per als discapacitats visuals). Per a una lectura més extensa i aprofundida dels textos, es podrà recórrer a la pàgina web, que també es reformarà. I esperem que ben aviat *Catalunya Cristiana* es pugui consultar en una aplicació per a mòbils.

La reforma, que comportarà un lleu augment de preu del setmanari, no és sols d'aparença sinó també de contingut. L'únic setmanari religiós de Catalunya —mantenint tothora la seva fidelitat a l'Església i al país— es planteja també com un nou servei a les famílies. De cara a la Trobada Mundial de les Famílies (Dublín, Irlanda, del 21 al 26 d'agost) anirem incloent articles formatius pensats per a cadascun dels

membres de la família: ancians, adults, joves i petits. Tenim previst també de publicar mensualment les versions catalana i castellana del suplement *Donne, Chiesa, Mondo* que, des del 2010 llança, amb bona acceptació, *L'Osservatore Romano*, i estem estudiant de publicar uns monogràfics anuals sobre grans temes d'actualitat, des d'una perspectiva cristiana. Perquè res del que és humà no ens és aliè (cf. *Gaudium et spes*).

En l'actual context polític i social, i coincidint amb el desè aniversari de la mort del bisbe Joan Carrera i Planas, que tanta importància ha tingut en la història del nostre setmanari, creiem que ha arribat l'hora de fer un pas endavant. Estarem molt atents als vostres suggeriments. Moltes gràcies per la vostra fidelitat.

La redacció us proposa

Les petjades de Calassanç

L'Escola Pia presenta un itinerari que segueix les passes del fundador P 8

En defensa dels febles

El sacerdot eritreu Mussie Zerai treballa pels migrants i refugiats P 13

Jornada per la Vida

Testimonis d'esperança: aposta per la maternitat i la paternitat P 10-11

Mestre orguener

Gerhard Grenzing ens apropa a la seva vocació professional i vital P 24-25

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe de Mallorca

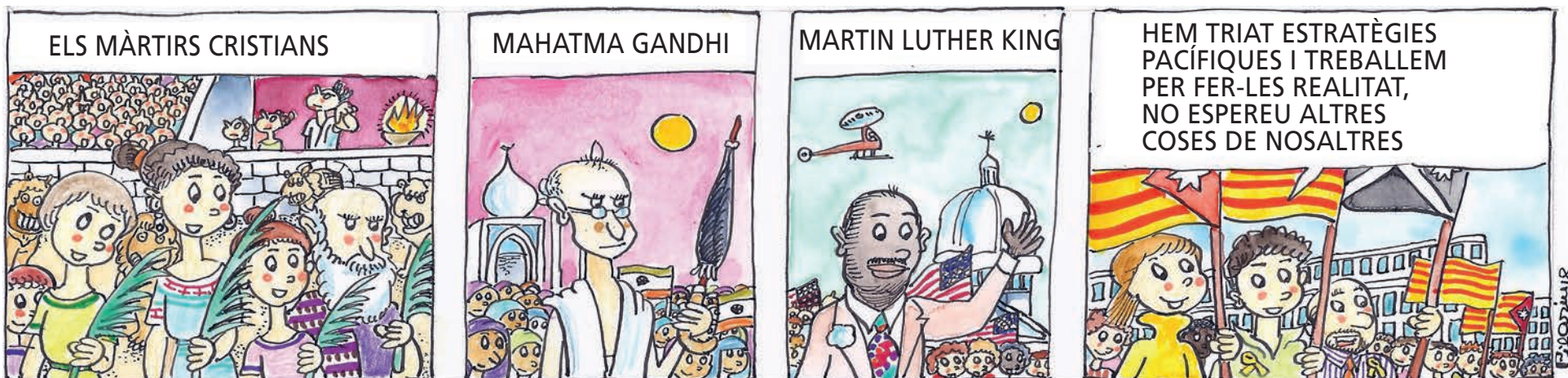

Introduir els valors de l'Evangelí

«El cristià que dona un tros de pa al qui passa fam, realitza una obra de misericòrdia; però el qui la fa innecessària, i suprimeix les causes que donen origen a la injustícia, lluita de manera molt més eficaç pel triomf pasqual.» Són paraules de sant Agustí. La Pasqua de Jesús, superació definitiva de les pobreses i la injustícia més radicals, ens fa adonar que la fe cristiana no pot ser mai el descans fictici dels qui viuen tranquils sense amor. Tot al contrari: la fe cristiana ha de ser el fonament i el motor de la nostra entrega generosa als altres. La fe no és opi, ni narcòtic, ni un passi per a ben morir, sinó estímul i força per fer de la nostra terra una terra de germans, mentre peregrinem cap a la meta definitiva.

No volem tancar els ulls a la realitat ni silenciar que els cristians no sempre hem estat exemples de solidaritat ni hem generat confiança. Amb tot, hem de proclamar amb força que la fe autèntica en Crist ressuscitat ha estat, és i serà sempre el valor alliberador, humanitzador i salvador per excel·lència. L'autèntica fe en Crist, el Fill de Déu, és la que ens obre nous horitzons per introduir en les coordenades de la nostra història i en tots els àmbits de la nostra societat els valors de l'Evangelí.

Mirem què feien els primers cristians en contemplar la situació dels més pobres: «Ningú d'ells no parlava de les coses que posseïa com si fossin pròpies, sinó que tenien tots els béns en comú. Tant, que entre ells no hi havia ningú que visqués en la indigència.» És que havien entès molt bé que, quan Jesús se situa al costat dels pobres, quan retorna la salut als malalts, quan allibera els oprimits i proclama amb fets que el Regne de Déu acabarà amb el dolor, la marginació, el pecat, el sofriment i la mort, proclama i demostra que Déu és a favor de tota persona humana i la seva dignitat. I, si tenim Déu a favor nostre —com es demana sant Pau— qui tindrem en contra? Hem renascut a la confiança que ens fa abandonar la por, tota por!

La no-violència activa, a la medul·la

Valentia i treball interior entrenats, claus per consolidar un estil de vida «revolucionari»

Joan Andreu Parra

«Segurament no hi ha cap ensenyança de Jesús tan difícil de seguir com “estima els teus enemics”... No és l'exhortació devota d'un somiador utòpic, sinó una necessitat indispensable per a la nostra supervivència.» La citació prové d'un famós sermó del pastor d'una Església evangèlica nord-americana que el 5 d'abril passat va fer 50 anys que va ser assassinat: Martin Luther King Jr. Benet XVI també va assenyalar que «per als cristians la no-violència no és un simple comportament tàctic, sinó la manera de ser de la persona» i, per tant, que estimar l'enemic «és el nucli de la “revolució cristiana”».

De fet, les accions no violentes transformadores podem resseguir-les al llarg de la història fins avui. En temps de Jesús, per exemple, l'any 26 dC, Ponç Pilat va voler imposar unes imatges seves com a emperador que van ser considerades pels jueus com una agressió a la seva fe. Alguns activistes (com en diríem avui) van anar a la seva residència i es van estirar a terra oferint el coll perquè els degollessin i manifestant que no acatarien l'ordre. El governador de Judea va quedar sobtat per aquest acte de no-violència, s'ho va repensar i va recular. Autors com Gene Sharp o Maciej J. Bartkowski han fet aquest exercici de cerca històrica i aquest últim detalla més de 300 accions no violentes a gran escala en quinze països.

«Hi ha hagut tota una lluita de molts grups que han emprat les tàctiques no violentes, però no es coneixen gaire i és una pena. En els llibres d'història sempre són molt més èpiques les gestes i les guerres amb violència. Hauríem d'emmirallar-nos més en els exemples de valentia no violenta, èpics també, i que construeixen una història molt més positiva», sosté el jesuïta Joan Morera que acaba d'escriure un quadern per a Cristianisme i Justícia: *Desarmar els inferns. Practicar la no-violència de Jesús avui*. Morera observa que, malgrat haver-hi aquests exemples en el decurs de la història, allò que preval és «el mite de la violència redemptora» o el que Gandhi anomenava «el poder de la doctrina de l'espasa sobre la majoria de la humanitat».

El paradigma de la violència està molt fixat ja que l'aprenem des d'edats primerenques: «Si continuem posant bons per un costat i dolents per l'altre i assumint que s'ha de destruir els dolents per poder salvar els bons, no anem bé. Per construir un futur diferent hem d'ajudar els infants a afrontar la realitat més complexa, a distingir el mal del malvat i que entenguin que es pot intentar canviar el qui actua malament», proposa Morera.

La tesi del jesuïta és que hi ha tres maneres d'abordar un conflicte: el *fight*, és a dir, la lluita, «aturar el conflicte per la força retornant part

La no-violència, més que estar adscrita a una comunitat o corrent de pensament, «és un sentiment que es va estenent i que avui dia és molt ampli», diu Xavier Masllorens. / Pixabay

Manual per a militants de la no-violència

De la mateixa manera que un exèrcit s'entrena per a la guerra, una persona no violenta s'ha d'entrenar per a la pau. «Les reaccions espontànies no violentes no s'improvisen, es necessita molt d'entrenament, molta valentia i molt de treball interior. Els creients podem, o sigui agafem aigua de la pregària, i aquest és un gran fonament: és l'estil de Déu el que ens inspira», indica Morera. Per això recomana «anar treballant individualment i en grup (comunitats cristianes, famílies...) com ens han inculcat i com vivim la nostra opinió sobre la pena de mort, sobre els terroristes o el debat actual sobre la presó permanent revisable i reconèixer el mite de la violència redemptora en tots aquests contextos».

A partir d'aquest reconeixement, «hem d'anar humanitzant l'agressor, ser capaços d'adonar-nos que és un fill de Déu i que, com a creients, reconeixem en ell una dignitat fins i tot de germà. Tot això ens ajudarà a desmuntar aquest mite i a construir una societat diferent», assegura Morera.

En el quadern de Cristianisme i Justícia que ha escrit Morera, i que es pot consultar a www.cristianismeijusticia.net, l'autor proposa «entrenar els sentits, sotmetre'ns a situacions de por, per veure com les afrontem i que la por no domini les nostres decisions; ser capaços de veure les notícies que no m'agraden, sense posar-me nerviós», entre altres.

Fomentar la bona convivència és una altra disciplina que subratlla el president de l'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP), Xavier Masllorens: «La comunicació no violenta és molt important, tant a les xarxes socials, com als mitjans de comunicació. Tots tenim una gran responsabilitat —i a Catalunya és especialment important en aquests moments— per millorar la convivència.» Igualment, Masllorens observa que ens movem en l'àmbit dels sentiments: «Ens hem d'acostumar a acceptar, a escoltar activament i a pensar en les necessitats i les pors de l'altre. Aquí és on ens podem trobar totes les postures diferents.»

Masllorens conclou que la no-violència porta associat, inevitablement, un doble compromís: «L'exigència personal de canvi (que significa que no atiem un foc, que no busquem ni violència verbal, ni comunicativa, ni física, ni política, ni legal en la nostra vida...) i que això també ho portem a l'ordre social.»

de la violència fins a posar-hi punt final». La segona seria una actitud més passiva, el *flight*, fugir o «escapar evitant més conflicte, cedint, acceptant l'opressió» (segons ha observat Morera, és la que predomina a l'Església). I una tercera via, la no-violència activa, practicada per Jesús i molts altres, «un mètode actiu de resistència i estratègies no violentes per desarmar els inferns».

Els valors de la no-violència

Més enllà d'una estratègia, «la no-violència és una saviesa», destaca el president de l'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP), Xavier Masllorens. Aquesta institució creada pel Parlament de Catalunya, precisament, ha publicat el volum *Buscadors de la veritat. Veus per la pau i la no-violència*, a cura de David Cortright, amb una tria de textos originals de diversos apòstols de la no-violència (Gandhi, King, Boff, Day, Mandela...). «La primera gran lliçó d'una estratègia no violenta és trencar amb el sentiment que la violència és una fatalitat. I la segona és trencar amb el prejudici que els conflictes es resolen de forma violenta perquè no hi ha més remei. La violència no és una solució, forma part del problema, sempre», assegura Masllorens.

Un exemple clàssic és el de Terra Santa, on Morera va estudiar Bíblia i, alhora, va poder comprovar *in situ* que continua sent una «terra de religions i de conflicte» instal·lada en una dinàmica de cercle viciós sovint

del cristianisme

replicada en altres contrades: «Sempre hi ha una escalada de violència que porta a una altra escalada de violència.»

Richard Forer, analista del conflicte desigual entre israelians i palestins, n'ha analitzat algunes constants. «Tot comença per una inseguretat radical de l'agressor, sigui del bàndol que sigui, que el porta a la necessitat d'imposar la seva veritat per la violència», diu Morera. Això té dues conseqüències: la cosificació de l'enemic per «llevar-li la dignitat i, per tant, legitimar-te perquè puguis imposar el teu criteri per la violència» i «la dominació i la generació d'uns llaços de por que immobilitzen la víctima».

«Les accions no violentes desmunten aquest cercle viciós», no dubta a remarcar Morera, i començarien per humanitzar l'adversari, dignificar-lo i intentar tocar-li el cor. «La sorpresa i la crueltat són psíquicament incompatibles: així s'obre un espai, un moment vital en què l'agressor pot reconsiderar la seva posició», argumenta Morera.

Desempallegar-se dels llaços de dominació demana un pas més: «Ha de ser una acció no violenta que demostrï que no tenim por, fins i tot sofrint més.»

Única arma dels colpejats

Per la seva limitació, els febles, els fràgils, els colpejats, no tenen més armes que la no-violència. Són víctimes que sovint generen els imperis, els llaços verticals de dominació. Ara bé, aquestes víctimes «sí que tenen dignitat, creativitat, iniciativa. Són aquestes les armes a través de les quals l'oprimit pot arribar a transformar la realitat des de baix», defensa Morera. En el quadern mencionat la proposta de Jesús la trobem a Mt 5,38-42 amb els tres contraexemples de parar l'altra galta, el plet pel vestit i recórrer una altra milla.

D'entre aquestes iniciatives de Jesús, Morera es fixa en l'escena de «l'intent al temple de desmuntar tot el comerç que es feia de la misericòrdia de Déu. És una acció no violenta (Jesús no colpeja ningú, només fa fora els animals), provocativa i de signe profètic, que intenta canviar la societat i acostar-la cap a Déu». Certament, el cristianisme és a l'arrel de la no-violència, i així ho constata Masllorens en observar l'evolució d'aquest activisme a Catalunya: «Els moviments de base cristians van ser els que van donar el toc no violent a moltes lluites i moltes causes —com ara la dels primers objectors de consciència per fer el servei militar— i van col·laborar molt activament.» Però posa en dubte que, actualment, l'Església «com a institució» ho estigui aplicant: «De vegades, es justifiquen situacions d'abús de poder o violència, i això és una pena. La transformació no s'ha fet en totes les persones, i és obvi que en una col·lectivitat tan

JOAN MORERA

«Hauríem d'emmirallar-nos més en els exemples de valentia no violenta; construeixen una història molt més positiva»

«Per desmuntar els llaços de dominació cal una acció no violenta que demostrï que no tenim por, fins i tot sofrint més»

XAVIER MASLLORENS

«La violència no és una solució, forma part del problema, sempre»

«A l'Església, de vegades, es justifiquen situacions d'abús de poder o violència, i això és una pena»

gran com el cristianisme segueixi i encara hi hagi molta gent parlant de mètodes violents i en nom de Déu.»

Cal tenir present que el papa Francesc en el missatge anual en el Dia Mundial de la Pau per a l'any 2017 es va comprometre amb fermesa en suport de la no-violència, després d'una conferència que s'havia fet l'any anterior amb el títol *No-violència i pau justa: contribuir a l'enteniment entre catòlics i al compromís amb la no-violència*. «La política de la no-violència —deia Francesc— ha de començar a casa i després escampar-se cap al conjunt de la família humana.»

El mateix Masllorens considera que Catalunya «ha estat un bressol i actualment és un exemple de no-violència en tot el procés sobiranista i en la convivència, fins que no s'ha intentat trencar per forces exteriors a Catalunya. És una lluita no violenta que se la miren amb atenció molts pobles perquè està molt arrelada». En aquest punt, el president de l'ICIP aclareix el concepte de la desobediència civil no violenta: «Qui desobeeix una llei que no considera justa és un dissident, no un delinqüent. La no-violència demana que cadascú segueixi l'exigència de la seva consciència abans que una llei injusta. Per tant, si es considera que hi ha una llei injusta, que hi ha una pèrdua de drets, que estem anant enrere, és molt legítim que la gent desobeeixi i acceptar les conseqüències d'aquesta desobediència.»

Religions ambivalents

La no-violència arrela en el judaisme, el cristianisme i l'islam; són confessions que han inspirat comportaments no violents notoris. Ara bé, les religions també han estat justificació i catalitzadores de conflictes: «En la història ens hem trobat amb la grandesa de persones no violentes que a partir, sobretot de l'espiritualitat, han sabut fer avançar la humanitat. Però d'una altra banda, només cal veure les croades, que en nom d'una religió es feien absolutes barbaritats», constata el president de l'ICIP, Xavier Masllorens. «Un fonament clar de les persones profundament no violentes és la seva espiritualitat. Gandhi ho era, d'aquí que fes tantíssimes hores de pregària al dia, per arrelar-se molt més a l'estil de Déu i poder mirar la realitat amb les seves ulleres», anota Joan Morera.

Aquest jesuïta destaca que la no-violència «és una actitud profundament de Déu, però profundament lenta» i, per aquest motiu, considera fonamental «l'arrelament en la fe com l'única manera perquè una persona pugui ser no violenta a llarg termini».

A diferència de la violència, que «aixafa, esclafa, acaba tenint un vencedor i un vençut», els mètodes no violents poden «portar a una pau profunda en intentar que tots dos vencin, pel fet de recuperar el malvat o humanitzar totes dues bandes». La fe o l'espiritualitat, segons Morera, contribueix a «tenir la paciència per poder continuar i persistir malgrat els probables fracassos que anirem rebent, perquè l'èxit és al final».

El pacifisme i la no-violència de Gandhi, hindú, estaven fermament basats en la seva fe. Va estudiar també el Nou Testament: «Sobretot el sermó de la muntanya, que em va arribar directament al cor», va dir. / Pixabay

Comunicació religiosa a l'Església del segle XXI

Agustí Codinach

**Taula rodona amb
motiu del número
2.000 de
«Catalunya
Cristiana» amb la
participació de:**

**Donaran la
benvinguda a l'acte:**

GIOVANNI MARIA VIAN

Director de *L'Osservatore Romano*

JOSÉ MARÍA GIL TAMAYO

Secretari general de la Conferència Episcopal Espanyola

JAUME AYMAR

Director de *Catalunya Cristiana*

Moderada per:
CARME MUNTÉ, cap de redacció de *Catalunya Cristiana*

JOSEP MARIA CARBONELL

Degà de la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna (URL)

MÍRIAM DíEZ BOSCH

Directora de l'Observatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura

Dijous 12 d'abril

19 h

Auditori de la Facultat de Comunicació i Relacions
Internacionals Blanquerna (URL). Carrer de Valldonzella 12, Barcelona

Entrada lliure

Més informació: 934 092 810 / redaccio@catalunyacristiana.cat
www.catalunyacristiana.cat

Els joves demanen una Església transparent, propera i interactiva

Presentat al Papa el document presinodal

Agències
Ciutat del Vaticà

La reunió presinodal de joves va acabar amb la presentació al Papa del document amb les propostes que els nois i les noies ofereixen a l'Església de cara al Sínode dels Bisbes de l'octubre. La primera part del text parla dels desafiaments i oportunitats dels joves en el món d'avui. La segona tracta de la fe i de la vocació, del discerniment i de l'acompanyament dels joves. La darrera secció analitza l'activitat formativa i pastoral de l'Església.

Els joves del món demanen a l'Església que sigui més transparent, propera i interactiva, oberta a les propostes que ells fan, perquè la joventut vol ser protagonista i no simple espectadora.

A la presentació del document els joves han subratllat l'enorme valor del pre-Sínode, que ha estat marcat per «un ambient de diàleg, fraternitat i tolerància», tenint sempre en compte la diversitat d'opinions, ja que dins de cada grup hi havia nois i noies d'altres confessions religioses i no creients. Els joves somien amb una Església unida en què les diferències generacionals no impliquin cap dificultat ni cap obstacle en el creixement espiritual. El document reflecteix les esperances dels joves: «Entreueim més oportunitats en una societat que és coherent i que confia en nosaltres. Busquem una Església que ens ajudi a trobar la nostra vocació en tots els sentits.»

La joventut desitja una Església que sàpiga reconstruir amb humilitat els errors del passat i del present, que s'esforci amb valentia per viure el que es professa. Igualment, busca «educadors de rostre humà, disposats, si cal, a reconèixer-se en la seva fragilitat». Per això, reclama «una Església extrovertida, disposada a dialogar sense recels amb la modernitat, particularment amb les noves tecnologies».

Sobre la tecnologia presenta dues propostes: «L'Església ha d'aprofundir en la comprensió de la tecnologia per assistir-nos [als joves] en el discerniment a l'hora de fer-la anar i ha de veure la tecnologia com un lloc fecund per a la nova evangelització.»

A més d'una Església autèntica arrelada en l'Evangelí, els joves asseguren que «l'Església ha de fer costat a les famílies i la seva formació. També necessitem una Església acollidora i misericordiosa, que valori les seves arrels i patrimoni, i que estimi a tothom, fins i tot aquells que no segueixen els estàndards». Els joves reclamen més participació de l'Església, i que busqui «formes noves i creatives d'anar a trobar les persones allà on estan més còmodes i on se socialitzen de manera natural».

El document és el resum de les aportacions de tots els participants

Prop de 300 joves d'arreu del món han participat en el pre-Sínode.

al pre-Sínode, basat en el treball de 20 grups lingüístics i en la participació de 15.000 joves connectats en línia a través de grups de Facebook. Aquest text és una de les fonts que conformaran l'*Instrumentum laboris* que contribuirà a la tasca del Sínode de Bisbes de l'octubre. El document complet es pot consultar a www.vatican.va.

Jornada Mundial de la Joventut

Diumenge de Rams va tenir lloc la XXXIII Jornada Mundial de la Joventut, en la qual Francesc va ressaltar: «Crist va morir cridant el seu amor per cadascú de nosaltres; per joves i grans, sants i pecadors, amor als del seu temps i als del nostre temps. En la seva creu hem estat salvats perquè ningú no apagui l'alegria de l'Evangelí; perquè ningú no

Els joves somien amb una Església unida en què les diferències generacionals no impliquin cap dificultat

quedi lluny de la mirada misericordiosa del Pare.»

Als joves els va convidar a no quedar-se callats, sinó a manifestar l'alegria d'haver trobat Jesús: «Fer callar els joves és una temptació que sempre ha existit... hi ha moltes maneres de silenciar i de tornar invisibles els joves. Moltes maneres d'anestesiar-los i adormir-los perquè no facin "soroll", perquè no preguntin ni qüestionin. Hi ha moltes maneres perquè no s'involucrin i els seus somnis perdin volada i es tornin somieigs baixos, petits, baixos...»

Per això els va llençar un repte: «Depèn de vosaltres no estar callats. Si els altres callen, si nosaltres, els grans i els dirigents, callem, si el món calla i perd l'alegria, us pregunto: vosaltres cridareu?»

Església en sortida

El temps del diàleg

Fa uns dies es feia a la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna una trobada de joves líders per al diàleg i la llibertat d'expressió sota el nom de *YouVo Lab* (Youth Voices). El format era de plató televisiu: joves de diferents religions en un plató conduïts per la periodista Glòria Barrete.

L'objectiu de la trobada era, en principi, recollir els testimonis de joves líders per promoure la llibertat individual, d'expressió, la diversitat i el coneixement, a més de reflexionar sobre els referents de les generacions futures.

Però més enllà de tot això, i veient el panorama actual, veig que necessitem més que mai espais de diàleg; espai i temps. No tenim temps d'enraonar amb

ningú i en el nostre context, teixit de neonarcismes, tothom vol parlar més que no pas escoltar.

Els joves d'avui han crescut en aquest jardí. L'Església, de vegades és contracultural, en el sentit que no dona per bona tota forma de cultura si no és humanitzant. La cultura immediata del *fast food* dialèctic no és el camí; i això ho saben bé els bisbes i portaveus de les congregacions que han d'explicar coses complexes en titulars i tuits...

El camí del diàleg és lent, fet de persones i temps. Que els joves de l'Església siguin bons dialogadors és essencial per l'Església del futur: antídote de fonamentalismes, proposta de pau, de pont, d'escolta i d'acollida.

Jordi
Sánchez
Torrens

Urgell

El Camí de Calassanç: rere les passes del fundador

L'Escola Pia presenta un itinerari a peu pels indrets on va viure Calassanç abans d'anar a Roma

Àngels Doñate
Sort

El *Camí de Calassanç* és un recorregut que uneix els diferents indrets on va viure mossèn Josep Calassanç abans de la seva anada a Roma, on va crear l'Escola Pia. L'itinerari comença en terres de la Franja, a Peralta de la Sal. Segueix per Estadilla, Barbastre, Montsó, Lleida i Balaguer. Aquesta primera part es titula «Aprendre fa créixer» perquè passa pels llocs on Calassanç va viure de petit, adolescent i jove. Des d'on va néixer (Peralta de la Sal), on va fer els primers estudis (Estadilla), on va anar a la Universitat (Lleida) i on es va convertir en clergue (Balaguer).

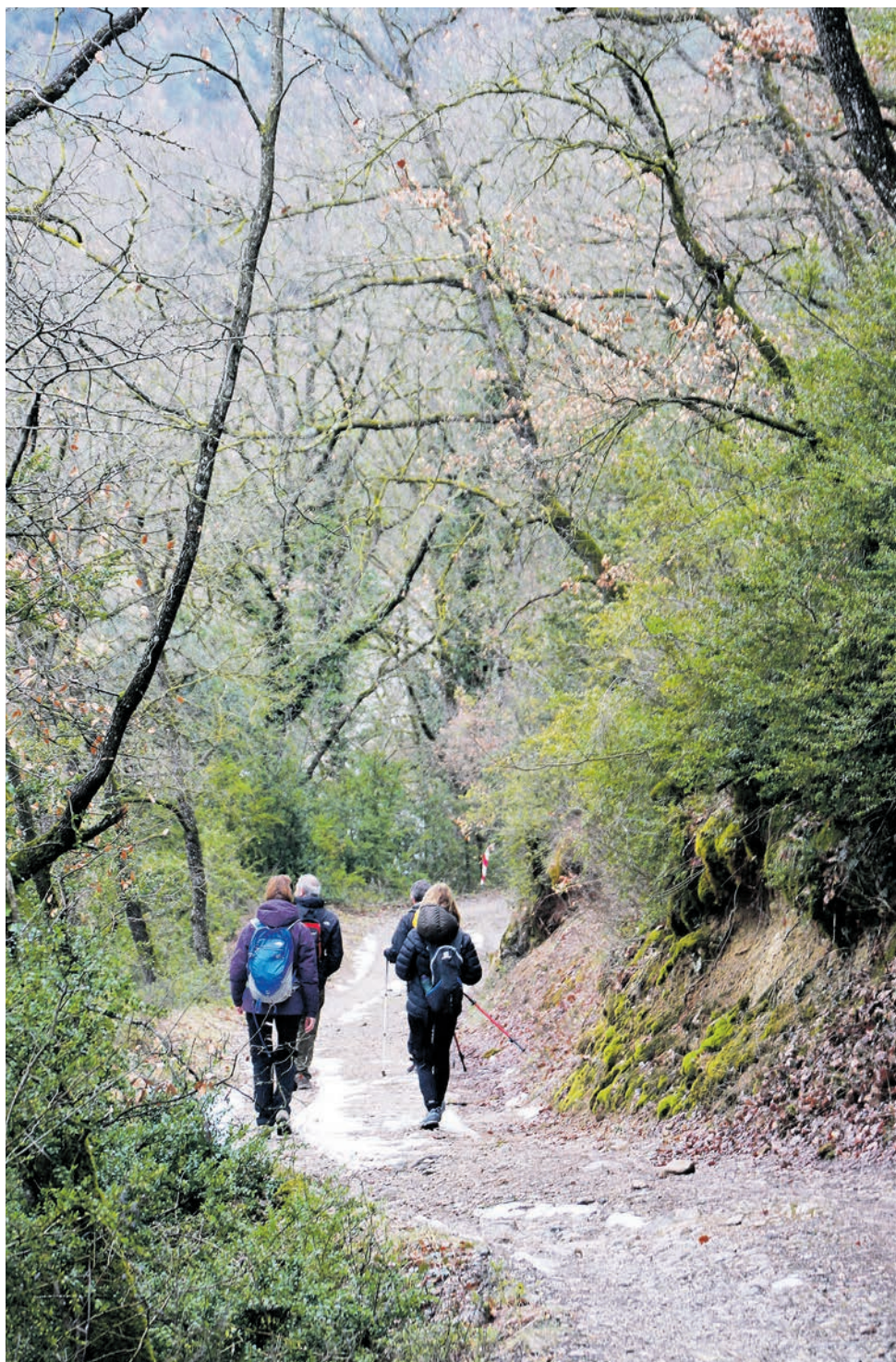
El segon bloc del Camí s'anomena «Assumir responsabilitats fa madurar» i comprèn les comarques del Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, l'Alt Urgell i es mou pels indrets en què mossèn Calassanç va exercir diversos càrrecs d'alta responsabilitat al servei del bisbat d'Urgell. Finalment, el tercer bloc el coneixem com a «Implicar-se a transformar la societat» i ens permet aprofundir en la seva obra: l'Escola Pia. Segueix per la Noguera, la Segarra, l'Anoia, el Bages i acaba a Moià, on hi ha la primera Escola Pia del nostre país.

Segons explica Aniol Noguera, coordinador del Camí i escolapi, «la iniciativa de fer un itinerari que ressegueixi la història de Calassanç va ser de Joan Florensa, escolapi i arxiver de la Província. Després, hem anat recollint aportacions. Per exemple, el subtítol, "un camí per aprendre", és fruit de la participació d'un equip de professors. També la idea de treballar a partir de preguntes, que va ser fruit d'una reunió d'escolapis».

El provincial de l'Escola Pia de Catalunya, Eduard Pini, valora aquesta proposta «que ens permet conèixer i reconèixer qui som, des de les nostres arrels: de la mà del nostre fundador Calassanç i el territori en què la seva història, i per tant la nostra, va començar». Però sobretot destaca el fet de «fer-ho en comunitat, tot junts. Joves, famílies, educadors, religiosos i gaudint de l'art, la natura, la festa».

El fundador

Josep Calassanç i Gastó (1557 - 1648) és considerat l'iniciador de l'escola popular europea. L'any 1597 començà al barri del Trastevere de Roma la primera Escola Pia. Una obra que s'anà expandint i consolidant gràcies a la fundació de l'orde de l'Escola Pia. Calassanç fou un home emprenedor que engegà un projecte a partir de les idees i les experiències que aprengué en terres catalanes. Seguir el Camí de Calassanç serà una manera de conèixer millor aquest

El 4 de març es va fer un tast del camí des de Gerri de la Sal fins a Sort.

personatge, la seva obra i la seva espiritualitat i, per tant, una manera de conèixer-se més un mateix, com afirma Salvador Torné, professor d'Escola Pia Igualada i que va participar en la presentació: «M'interessa conèixer la història de Josep Calassanç en l'època en què va viure en aquelles contrades. El que m'agrada del Camí de Calassanç és que és un camí per aprendre, perquè sempre que fas un camí aprens moltes coses de tu mateix i dels paratges que travesses. Pots fer el camí només per l'esforç físic, però també el pots fer per conèixer, i això t'obre a moltes dimensions.»

Acte de presentació

El diumenge 4 de març es va presentar l'itinerari que passa pel Pallars Sobirà. En un ambient festiu, els participants van poder tastar 15 km d'aquell camí, anant a peu des de Ger-

ri de la Sal fins a Sort. Paral·lelament, també es van oferir diverses visites culturals. Una primera al monestir de Santa Maria de Gerri, tot recordant el pas de Calassanç per aquell indret l'any 1588; i una segona al Museu de la Sal d'aquella mateixa població. També a Sort es va poder visitar la Presó-Museu que commemora els moviments de refugiats durant la Segona Guerra Mundial.

Els caminants van ser acollits a la parròquia de Sant Feliu de Sort en la celebració de la missa dominical. Al teatre de Sort, es va fer l'acte de presentació del Camí amb la presència de diverses autoritats locals.

El pas del Camí de Calassanç pel Pallars Sobirà permet unir dues ciutats importants en la vida del sant: Tremp (on Calassanç fou oficial eclesiàstic) i la Seu d'Urgell (on exercí el càrrec de secretari del Capítol i del Bisbe). El Camí entra al Pallars Sobirà des del sud, per Peramea, i baixa cap a la riba de la Noguera Pallaresa per anar a buscar Gerri de la Sal. Continua cap a Sort, ciutat que ens recorda el temps en què Calassanç fou visitador episcopal d'aquella comarca. Més cap al nord, passa per Rialp, població on al segle XVII s'intentà de fundar una Escola Pia. El Camí segueix cap a Llavorsí i s'enfila fins a Sant Joan de l'Erm i arriba a l'Alt Urgell per Castellbò (una altra població que tingué una Escola Pia durant el segle XVIII).

Salvador Torné comenta: «El que més valoro és el paisatge però, en el cas d'aquest projecte, m'interessa la descoberta del personatge de Calassanç i m'impresiona imaginar-me l'època en què va viure i com es devia moure la gent per aquest territori sense les facilitats actuals. Si tens curiositat pots aprendre'n moltes coses. Aquesta vegada, per exemple, vaig descobrir un espai molt interessant, que és el de la Mare de Déu d'Arboló. Hi havia passat moltes vegades i mai no m'hi havia fixat. Com que estava obert, vam visitar el lloc i la persona que se'n cuida ens va explicar moltíssimes coses».

El projecte del Camí de Calassanç acaba tot just de començar. L'elaboració dels itineraris s'està fent en col·laboració amb les administracions locals. Cal agrair molt especialment la bona recepció i ajuda per part del Consell Comarcal del Pallars Sobirà i dels ajuntaments de Baix Pallars i de Sort. També s'han començat a preparar les guies que permetran que els futurs pelegrins segueixin el Camí. A Sort, doncs, es va presentar la primera comarca que ja té tots els trams del Camí concretats damunt del mapa. De mica en mica s'hi aniran afegint trams, fins a completar aquest llarg recorregut de més de 600 quilòmetres.

EDUARD PINI

«El Camí ens permet conèixer i reconèixer qui som, des de les nostres arrels»

SALVADOR TORNÉ

«Sempre que fas un camí aprens moltes coses de tu mateix i dels paratges que travesses»

Girona

Cent anys de la residència sacerdotal Bisbe Sivilla

Acull trenta preveres i té filials a Banyoles i Olot

Vista exterior de la residència, al barri de Vista Alegre de Girona.

Víctor Gay
Girona

«És indubtable que les nostres primeres atencions han de dirigir-se als nostres cooperadors en l'obra de la salvació i ministeri de les ànimes, o sigui als sacerdots.» Amb aquests termes el bisbe Francesc Mas benedí el primer dia d'abril del 1918 la residència sacerdotal que portava el nom del seu predecessor, Tomàs Sivilla (1817-1906), que ocupà la seu de sant Narcís del 1877 al 1906. Precisament el bisbe Sivilla, nascut a Calella de la Costa, format a la Universitat de Cervera, canonge de la catedral barcelonina i home de profunda cultura i molt proper als seus capellans, ben aviat es va adonar de com vivien o malvivien molts d'ells, especialment quan assolien edats avançades. Decidí posar-hi remei fins on li fos possible.

En morir el bisbe Sivilla, al seu testament feia una deixa de 100.000 pessetes destinades a l'edificació d'una residència sacerdotal. Malgrat que era una quantitat important per a l'època, era insuficient per a la compra dels terrenys i la construcció de l'edifici. També es va debatre llargament si seria millor edificar de nou o adaptar una construcció ja existent.

El nou bisbe, el Dr. Pol i Balart, va optar per adquirir una finca coneguda per la Bohiga d'en Pasqual, al barri de Vista Alegre, aleshores fora mu-

Retrat a l'oli del bisbe Tomàs Sivilla, obra del pintor olotí Melcior Domenge, que presenta l'impacte d'una bala al front del prelat, resultat de l'ocupació de la casa durant la guerra civil, en què es convertí en residència d'oficials.

ralla, i construir-hi un edifici de nova planta. Mancaven recursos quan una diocesana, Magdalena de la Creu de Gras, va donar 25.000 pessetes més per completar el projecte. Com el prelat, Magdalena té dret a un sufragi anual.

L'actual director de la residència, el Dr. Josep Maria Jordà i Aymerich, ens assenyala que el nombre de residents actuals és de trenta preveres, la majoria dels quals i d'acord amb les seves capacitats segueixen fent servei a la diòcesi. I explica: «Els costos que per a molts preveres suposaria el manteniment de persones al seu servei i tenir cura de les rectories aconsella, especialment en assolir l'edat de jubilació, traslladar-se a la residència, que té dues seccions a Banyoles i Olot. En la primera, també hi resideix el bisbe emèrit Mons. Carles Soler. Són cinc els residents en cadascuna d'aquestes filials.»

«Els prelats promotores van ser uns avançats al seu temps»

JOSEP MARIA JORDÀ,
director de la residència

Com és el dia a dia a la residència?

Cada resident és lliure en les seves activitats pastorals i personals. Ens regim per uns horaris de celebracions eucarístiques i d'àpats. La majoria dels preveres, a la seva habitació, tenen el seu propi mobiliari i elements de treball i esbarjo: llibres, ordinador, telèfon, etc. Les eucaristies són especialment participades. Puc dir que ens hi ha ajudat el fet de conèixer el reglament de la residència de Sant Josep Oriol de Barcelona.

El veí més proper és el bisbe....

Certament. D'ençà que a la mateixa finca es va edificar la residència episcopal, el bisbe Francesc Pardo ens acompanya en un moment o altre del dia. Comparteix els àpats quan l'horari l'hi permet, però cada jornada és amb nosaltres per dialogar, cosa que els residents agraeixen molt.

Promoure una residència sacerdotal fa més d'un segle devia ser una novetat...

Ho va ser. Era una atenció social que no sempre era a l'abast de la societat civil. Molt menys en el món eclesial. Els prelats promotores van ser uns avançats al seu temps.

Com es farà memòria d'aquest centenari?

S'ha editat un llibre, obra de Mn. Jaume Marquès i Suriñach. El 4 d'abril el bisbe Francesc presideix la celebració de l'Eucaristia amb els residents a la capella de la casa i comparteix la taula amb tots nosaltres. Donem gràcies a Déu d'aquest segle de servei a l'Església que és a Girona i als seus preveres.

 **CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**
CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

«Ser pares és l'alegria més gran!»

Luz Salcedo i John García

Som la Luz y el John, nutricionista i metge. Ens vam casar el dia de la festa de la Mare de Déu del Carme el 2011, al Paraguai. Al cap d'una setmana ja érem a Barcelona començant una nova etapa en les nostres vides: l'aventura del matrimoni i un nou cicle formatiu-laboral.

Quan érem promesos ja havíem parlat d'estar oberts a la vida, del nostre desig de tenir fills, de formar una família i, fins i tot, ens plantejàvem la possibilitat de l'acollida/adopció atès algun problema de salut que ens podria dificultar tenir fills biològics.

A la nostra parròquia d'acollida, la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa, ens vam integrar en un grup juvenil (5 pans i 2 peixos) i vam començar a teixir la nostra xarxa d'amistat com a matrimoni.

Uns mesos més tard la Luz presenta símptomes propis d'un embaràs que, sumats a un test d'orina positiu, ens omplen d'il·lusió... sense perdre

temps vam compartir la nostra alegria amb la família, els amics i la parròquia. Al cap de poques setmanes rebem una notícia terrible: no hi ha criatura, es tracta d'un embaràs molar. A l'hospital ens diuen una mica fredament que hem de fer un raspament i ens entra un profund malestar. Sabem que no és així, però gairebé sentim com si estiguéssim avortant.

Ens indiquen que no és segur un nou embaràs almenys durant un any. Va ser un trasbals que gràcies a Déu vam passar més units encara i en companyia de bons amics que Ell ens havia posat pel camí. Després d'uns mesos, en haver-se negativitzat les analítiques corresponents, vam practicar la continència periòdica. Va ser un guany, ja que va permetre deixar florir una altra mena de llenguatge afectiu entre nosaltres i viure la fecunditat d'altres maneres.

Amb el pas dels anys, i malgrat estar oberts a la vida, els fills no venien. Encara que no desesperàvem, una certa por començava a germinar en

Luz i John amb el seu fill Felipe.

Obri les portes al millor especialista en neteja de centres educatius

Obrirà les portes al futur

Ens adaptarem a les noves necessitats en neteja del seu centre educatiu

Netejant, posem tots els sentits

Lunet per un món més net

Treballem per a la: **SAGRADA FAMÍLIA**

Carrer Can Pi, 17 3r (Abans Carretera antiga del Prat)
08908 l'Hospitalet de Llobregat (BARCELONA)
Tel. 902 010 977 Fax 93 418 87 27 www.lunet.es comercial@lunet.es

nosaltres. I en aquest punt, de nou la Providència ens somreia. Un vell amic salesià, el pare Cristóbal López (avui, bisbe de Rabat) ens avisava que era a Barcelona. Amb aquesta trobada vam tenir una gran alegria, i també va ser gran el descans del nostre esperit en compartir amb ell el nostre pesar. Ens va donar dos consells que ens han estat de molta ajuda. Primer: «Demaneu a Déu sense por aquest fill, aquesta benedicció», i segon: «Poseu-vos de veritat a buscar-lo.» Al cap de pocs mesos vam anar al santuari de Lourdes i sense acordar-ho prèviament tots dos vam coincidir a demanar la gràcia d'un fill.

I vam ser beneïts amb el Felipe, el nostre primer fill que va néixer la vigília de Maria Auxiliadora el 2015. Ser pares és l'alegria més gran, quina gràcia de Déu sentir l'amor fet carn! El Felipe, l'amor que ens té i que crea en nosaltres ens ha canviat la manera d'estimar i de percebre moltes coses. Ara entenem i admirem més l'entrega de Déu Pare i de Maria Mare.

La nostra obertura a la vida ha continuat ferma, tot i els alts i baixos econòmics i laborals. I no ha estat

exempt de proves: un avortament espontani l'estiu passat, molt dolorós emocionalment.

Amb la gràcia de Déu tornem a l'alegre esperança, tal vegada el nostre proper fill vulgui arribar també la vigília de la Mare de Déu, encara que aquesta vegada toqui per l'Assumpció...

La formació continua en la fe i la doctrina ens ha dut a nodrir-nos d'altres realitats de la nostra parròquia i comunitat. Avui estem involucrats en els cursos prematrimonials, els quals ens han ofert una perspectiva de la realitat i diversitat; Notemo TOB, un grup d'estudi de la teologia del cos, dona profunditat a les nostres conviccions i coneixements; i el màster de pastoral familiar de Joan Pau II que ens permet compartir amb altres famílies catòliques les nostres inquietuds i aspiracions en un procés formatiu/pastoral.

Tot això ens ha interpellat pel que fa a la gran necessitat actual d'un correcte desenvolupament afectiu, emocional i sexual. En poques paraules, en una crida a una vida integral en plenitud.

Jornada per la Vida

Dimitri Conejo Sanz

«No sabia com podria criar el meu fill»

Em dic Rania i tinc 37 anys. Soc espanyola, de pares andalusos, estic casada i tinc un fill de quatre mesos. Em vaig convertir a l'islam fa set anys.

Vaig conèixer la Llar de Maria en un moment d'extrema necessitat. Embarassada de tres mesos, sense feina i amb el meu marit a l'atur i sense papers. Tanta era la nostra pobresa, que vivíem sense llum i sense aigua. Maria, una altra mare de la llar, va ser qui em va parlar d'aquesta associació. La Llar de Maria em va obrir les portes i em va acollir des del primer moment com si fos de la família. No oblidaré mai quan la Maite, una voluntària de la junta, em va venir a visitar a casa i em va portar fruita i una crema de carabassa; per a mi aquell detall va ser glòria, perquè feia una setmana que m'alimentava amb aigua i arròs en remull. El meu embaràs era d'alt risc i per desgràcia vaig perdre el fill. Dos mesos després em vaig tornar a quedar en estat i vaig tornar a la Llar.

Quan hi vaig arribar em van rebre igual de bé i vaig començar a anar-hi més sovint. Vivia amb por perquè no sabia com podria criar el meu fill. Encara que ho veia tot negre, no vaig pensar

mai a avortar, això no, però no trobava la llum. A poc a poc, amb el suport de totes elles cada dia estava millor, més positiva i esperançada. I també em van aconseguir cosetes materials per preparar l'arribada de la criatura.

Cada setmana ens reunim diverses vegades a la llar i és un moment per a mi molt esperat perquè et sents molt estimada. Sense elles mai no hauria aconseguit tirar endavant; tot i que la meua vida és molt difícil, ara ho veig d'una altra manera. Em fan costat, m'assessoren i m'acompanyen en tot moment i mai no els podré agrair tant d'amor i d'estimació rebuts a canvi de res. La Llar de Maria per a mi és una benedicció de Déu que no és casualitat. Déu les ha posat en el meu camí i són uns àngels a la terra que no es fixen en la condició, la raça, el color ni la religió. T'ajuden en tot el que poden i et reben amb el millor somriure. Al seu costat tots els teus problemes són més fàcils de suportar. Dono gràcies a tota la junta, a les voluntàries i voluntaris, per la seva gran tasca. Amb la llar aprenc a estimar els altres i a estimar la vida, i comprenc que no hi ha res impossible si Déu et posa en el seu camí.

«Estava contenta de tornar a ser mare, però tenia molta por»

Em dic Vania, tinc 37 anys i soc de Bolívia. Vaig conèixer la Llar de Maria a través de la Lidia, una amiga que rebia ajuda de la Llar. Acabava de saber que estava embarassada, estava contenta de tornar a ser mare després de 17 anys, però també tenia molta por perquè passava per alguns problemes, tant laborals com d'habitatge. El meu marit estava a l'atur i no rebíem cap ajuda. I quan vaig comunicar a la feina que esperava una criatura van estar a punt de fer-me fora, ja que la filla m'ocuparia molt de temps. El meu món s'enfonsava i no hi veia cap sortida.

Per això vaig arribar a la llar molt desesperada, amb por i molta vergonya. No estava acostumada que algú em donés un cap de mà amb els meus problemes. Sempre m'he espavilat tota sola i ho he intentat resoldre jo sola. La primera persona que vaig conèixer va ser la Déborah, ella em va tractar bé des del primer moment, i amb molt d'afecte, em va donar la seguretat i la confiança per explicar-li tots els problemes.

La Llar de Maria s'ha convertit en la meua segona casa, em representa un gran suport i em sento acollida quan estic trista o preocupada. De fet, quan tinc temps hi vaig i hi trobo molta pau, perquè som una família, encara que només ens uneixi l'estimació amb totes les mares i les voluntàries.

Ara mateix estic passant una situació difícil perquè el meu marit ha hagut de tornar a Bolívia perquè s'ha mort el seu pare, i estic sola amb els fills. Sé que a la llar em donaran un cop de mà quan ho necessiti, perquè sempre estan pendents de totes nosaltres i de les nostres criatures. Agraïxo molt a la Llar de Maria tot el suport rebut.

Rut, un relat fascinant de fe i humanitat (vi)

Decidí per amor

El camí de retorn a Judà

Durant el «camí» de retorn a Judà (1,2), probablement abans de travessar la frontera de Moab, Noemí havia proposat a les joves nores de quedar-se a la seva terra i de refer-se una vida segons els corrents cànons humans (1,8-13). I, com ja hem vist, Orpà havia fet ràpidament els propis càlculs i havia decidit de retornar «al seu poble i als seus déus» (1,5). Era una decisió perfectament racional, resultant de les incerteses i de les obscuritats que la situació li oferia de cara al futur. La fe sempre es planteja en un pla diferent només de la racionalitat.

Rut capta aquesta manera de raonar i de decidir d'Orpà, però no hi està d'acord. Encara que Noemí li presenti l'opció com un motiu suplementari per prendre la mateixa decisió: «Mira, la teva cunyada ha tornat al seu poble i als seus déus. Fes com ella, torna-te'n a casa!» (1,15). Rut ha pres ja una altra decisió: «No insisteixis que et deixi, que em separi de tu i me'n torni! On vagis tu, vull anar-hi jo; on visquis tu, vull viure-hi jo [...] On moris tu, allí moriré jo [...]» (1,16-17). Les motivacions racionals no convencen Rut, que en canvi, havien convençut Orpà. De fet, cap disquisició filosòfica no reïx a transformar un incrèdul en un creient. El que mou Rut a escollir és una motivació, per bé que obscura de fe, unida a un vigorós impuls d'amor.

Després dels raonaments assenyats i generosos de Noemí i «en veure Noemí que Rut s'entossudia a anar amb ella, no va insistir més» (1,18), «i se n'anaren plegades». Les dues dones, l'una jove i l'altra ja no, amb les espatlles carregades de les seves poques coses, comencen a caminar. No coneixem l'itinerari, però probablement baixen de les muntanyes de Moab vers les valls regades pel Jordà, i després s'enfilen per la zona muntanyosa dels entorns de Jerusalem per arribar a Betlem.

El viatge de Rut i Noemí és un viatge realitzat pels camins de Moab i Palestina,

El camí de Noemí i Rut és físic i espiritual, alhora.

Entre les dues dones s'havia creat una tal comunió d'ideals, de fe i d'esperança que els fa possible fer el mateix camí

per camins d'una terra pagana a una terra creient. En la Bíblia es llegeix que el creient està cridat a fer un viatge, un desplaçament d'un lloc a l'altre amb la presència de donar cos a la fe.

Segons la Bíblia, el creient és un inquiet, un cercador incansable d'aquell Déu, que sempre està més enllà d'allò que d'ell potser conegut o atès, perquè Déu no és segons ens el figurem: «Et pensaves que seria com tu?» (Sl 50,21). En aquest camí, físic i espiritual ensems, les dues dones, Noemí i Rut, creen un ideal de fe, d'esperança i d'amor.

El viure humà és un caminar constant. Els humans a penes comencem un dia precisament allà on n'hem acabat un altre, i cada aixecar-se del sol no ens troba mai allà on hem admirat la llum del vespre. Déu és l'Inimaginable i l'Inexpressable. El qui pretengui haver-se apoderat de quelcom d'Ell es construeix només un ídol de Déu.

En aquest camí, físic i espiritual a la vegada, Noemí i Rut feren el viatge juntes (1,19): «I se n'anaren plegades». Entre les dues dones s'havia creat una tal comunió d'ideals, de fe i d'esperança que els fa possible fer el mateix camí.

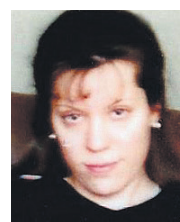
El retorn

El verb «tornar-retornar» és repetit 14 vegades en el llibretó. A més de les repetides invitacions de Noemí a les nores perquè «retornin» (*shub*) a llurs famílies i a llurs terres (1,3.11.12.15), és significatiu l'ús del verb «retornar» per descriure el camí de Noemí i de Rut. La decisió de Noemí és la d'«entornar-se'n» dels camps de Moab (1,6) i «tornar» al país de Judà (1,7). Les nores repliquen

que també elles volen «tornar» al poble de Noemí (1,10.16): Orpà «torna» al seu «poble i als seus déus» (1,15); també Noemí «torna» (1,21) i «torna amb Rut, la moabita, la seva nora», «tornada dels camps de Moab» (1,22; 2,6; 4,3). Noemí «torna» a les pròpies arrels per recuperar la pròpia autenticitat, i per inserir-hi Rut, aquesta mena de «filla» (2,22: «Sí, filla meva, val més que continuïs sortint amb les serventes de Booz»).

Noemí «torna» a Betlem d'on havia marxat, «retorna» sola amb Rut: dues pobres viudes. Llur camí de retorn no sembla tenir cap altra meta que la mort. També Josep i Maria tornen a Betlem, el lloc d'origen de la família de David. És sempre en relació amb un retorn que neix de Déu. Cal retornar a les sorgents perquè reneixi l'esperança.

El retorn a la identitat originària, més que ser un retrocés és l'inici d'entrada en el futur. En el retorn a les arrels la vida reneix. És així que s'esdevé el naixement de Jesús: «Josep, que era de la casa i de la família de David», torna a la «ciutat de David, anomenada Betlem» (Lc 2,4) i «en la ciutat de David neix el Salvador que és Crist» (Lc 2,11). I així Jesús manifesta la seva plenitud de Senyor: el Ressuscitat retorna a Jerusalem i a Jerusalem el Crucificat-Ressuscitat «és endut al Cel» (Ac 1,11); «enaltit a la dreta de Déu» (Ac 2,33). Noemí, doncs, retorna: deixa les planures de Moab (1,6) i «torna al país de Judà» (1,7). Així sona el text bíblic, que es presenta com la senzilla crònica d'un viatge, al final d'una recerca de prosperitat que ha resultat il·lusòria. La situació de Noemí és estàtica i dolorosa, sense aparent via de sortida.

Teresa Solà
Doctora en Teologia
Bíblica i en Filosofia

Tradició i qualitat al
servei de l'hostaleria
des de 1880

Venda
T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer
T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona

Barcelona

En defensa dels migrants

Mussie Zerai, Premi Mundo Negro a la Fraternitat 2017

Ignasi Miranda
Rosa María Jané Chueca
Barcelona

Fa poc va ser a Barcelona el guanyador del Premi Mundo Negro a la Fraternitat 2017, el sacerdot eritreu Mussie Zerai (guardó que comparteix amb la periodista i activista Helena Maleno). Zerai té 42 anys i va néixer en una dictadura sota una guerra de la independència que va durar 30 anys. Se'n va anar a viure a Roma quan tenia 16 anys, per «respirar pau i llibertat», explica. El 2010 es va ordenar sacerdot.

El 2006 funda l'Agència Habeshia, de defensa i ajuda als refugiats i migrants. Aquesta tasca li ha suposat amenaces i intimidacions. La Fiscalia italiana l'investiga per suposats vincles amb les màfies i promoure la immigració irregular. Ell es defensa dient que sempre ha actuat per motius humanitaris i de manera transparent. Actualment resideix a Suïssa, on desenvolupa el seu treball pastoral a comunitats catòliques eritrees i també el seu compromís de donar veu als

migrants. Des que va arribar a Itàlia sempre ha ajudat els migrants. A partir del 1995 s'hi va implicar més a fons i dedicava la meitat de la jornada laboral a ajudar-los, a escoltar les seves històries de patiment. El 2003, amb l'ajuda d'un periodista italià, va visitar Líbia. «Vaig poder entrar en una de les presons on molta de la meua gent era detinguda i torturada», recorda, «va ser el fet d'entrar en contacte amb aquesta realitat el que em va dur a prendre decisions més importants de denúncia».

Mussie Zerai cada dia rep trucades dels «que són al mig del Mediterrani i pateixen dificultats. Em truquen enmig d'una gran desesperació perquè són a les pastures i hi ha perill real que s'enfonsin. Cada vegada m'hi implico més. Intento localitzar on són per informar-ne els guardacostes i avisar perquè vagin a recollir-los».

A través de l'Agència Habeshia dona veu als qui no en tenen: «Tenim propostes concretes com ara oferir assistència jurídica quan arriben, formació, orientació, els facilitem feina i casa.» A més, «disposem de projectes

Mussie Zerai mostra el seu guardó.

d'ajuda a l'Àfrica per crear-hi situacions professionals. Procurem crear borses d'estudi perquè es puguin formar allà i no tinguin la necessitat

d'anar-se'n per trobar una vida més digna en un altre lloc».

Aquest sacerdot és molt crític amb la reacció d'Europa davant l'arribada de migrants i refugiats, i considera que pot ajudar millor a aquestes persones veient les causes que provoquen aquest èxode: pacificar les zones en guerra, protegir les persones que han fugit als països veïns «perquè no se les pot abandonar als camps de refugiats. Se'ls ha de donar dignitat, accés a l'escola, a la sanitat...» i, en darrer lloc, obrir canals legals, corredors humanitaris.

Per la tasca que fa, Mussie Zerai ha rebut el Premi Mundo Negro a la Fraternitat 2017. Segons ell, aquest reconeixement arriba «en un moment en què la solidaritat és criminalitzada, sotmesa a processos, amb activistes perseguits per la justícia... aquest premi reconeix la importància i el treball d'afirmar el dret a la vida, a la dignitat. És un missatge molt important per a l'opinió pública: la solidaritat no és cap crim. No podem consentir, de cap manera, que la solidaritat sigui criminalitzada».

Escola Cristiana
de Catalunya

COMPROMESOS AMB
EL **PRESENT**
IL·LUSIONATS EN EL
FUTUR
DE L'EDUCACIÓ DE
QUALITAT I PER A
TOTHOM

TRIA ESCOLA CRISTIANA
• www.triaescolacristiana.cat
• 93 302 70 13

Des del monestir

El dia del Senyor

Almenys fa quinze anys que un grup d'amics i amigues, «el dia del Senyor», ens escrivim cada setmana amb motiu de preparar i viure millor el diumenge. Ara que, per Setmana Santa, acabem de celebrar un gran misteri, el de la divina victòria de la vida sobre la mort en Jesús el Crist, és important i joïós tenir present que aquesta Pasqua, aquest pas de mort a vida, el pas de la victòria del bé sobre el mal, de la veritat sobre la mentida, de la santedat que ve de Déu sobre el món horrorós del pecat —que massa que ens afligeix—, pot ser victòria efectiva i real en la nostra vida de cada dia i podem fer-ne una festa cada diumenge.

I no solament perquè ens agradi recordar-ho o perquè ens ho hàgim —o l'Església ens ho ha-

gi— proposat, sinó perquè és una iniciativa del mateix Senyor, que, com al capvespre d'aquell mateix dia —que era el primer dia de la setmana, el diumenge—, és a dir, el de la seva resurrecció, va anar a trobar els seus deixebles volent estar enmig d'ells.

L'evangeli d'aquest diumenge segon de Pasqua ho exposa ben bé. Jesús es presenta a aquells deixebles esporuguits i els diu: «Pau a vosaltres!» I quan ja s'han alegrat de veure'l, els repeteix: «Pau a vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres.»

Però n'hi faltava un, Tomàs el Bessó. I gràcies a

això —no hi ha mal que per a bé no vingui—, «al cap de vuit dies», quan hi són tots, Jesús ressuscitat se'ls torna a presentar. Amb això, el diumenge queda marcat —podríem dir institucionalitzat— com el dia festiu de la presència renovada del Senyor enmig dels seus, setmana rere setmana. Per aquest motiu, els cristians som invitats —ens en hauriem de delir!— a reunir-nos cada diumenge per a l'acció de gràcies, amb la presència de Crist viu entre nosaltres en l'Eucaristia. «Feliços els qui creuran sense haver vist», va dir Jesús. I l'evangelista desitja a tots que, «havent cregut, tingueu vida en el seu nom». En qualsevol cas, si les esglésies són buides, una de tres: és perquè la fe no arriba, o bé que s'ha adormit, o se n'ha anat.

Jaume Gabarró
Monjo de Solius

La sal de la terra

L'art de donar gràcies

L'agraïment és la consciència joiosa del do rebut. És sentir que m'ha estat donat el que no mereixo, que m'ha estat regalat allò que no he treballat, que soc dipositori d'un bé que no m'he guanyat a pols. En ser receptor d'aquest bé, experimento la necessitat d'agrair-ho. És reconèixer el treball, l'esforç de l'altre mostrant-li gentilment que ha valgut la pena, que no ha estat debades, que ha donat fruit.

Tots necessitem l'agraïment. De vegades, el busquem explícitament; altres cops, a cegues. La donació pura es complau a donar; no necessita l'agraïment de l'altre. L'agraïment pur es complau a agrair; no agraeix per assolir cap altra fita que no sigui el mateix agraïment.

L'agraïment bell neix de les profunditats de l'ànima sense cap mena de coacció, flueix espontàniament i no és exigit insidiosament per ningú. És

la consciència el motor que activa l'agraïment; la consciència del do rebut, de tot allò que, sense merèixer-ho, m'ha estat donat.

És una necessitat interior, una emoció, un deure de justícia. Se sent a les entranyes la tendència a agrair; ix de les profunditats del cor. És un sentiment que vol sortir fora de les fronteres del cos; esplaiar-se, per això, pidola llenguatge, perquè sent la necessitat de fer arribar a l'altre gratitud per allò que ha rebut d'ell.

Agrair és un acte de consciència. Comença quan un s'adona que podria no ser-hi, quan un pren consciència del valor que tenen els altres, de la necessitat que té dels altres per seguir vivint.

Agrair és l'art de donar gràcies.

El do rebut generosament estimula el sentiment d'agraïment. Cal, però, arribar a temps. De no res serveix agrair quan el donant ja no ho pot es-

coltar. És un acte estèril. Cal arribar a temps, dir-li obertament, reconèixer el do que t'ha donat. Tot ens ha estat donat. Qui té consciència del do integral, practica un agraïment integral. No li costa agrair; no ho interpreta com un acte d'humiliació; ho interpreta com un acte de justícia i de reconeixement.

Hi som. Podríem no ser-hi. Ningú no ha escollit la seva natura, els talents amagats que hi ha en ell. Hi ha el do material; però també el do immaterial. No podem tornar als pares el que ens han donat, la mateixa existència, però podem ser agraïts amb ells. No podem tornar als mestres la saviesa que ens han transmès, però podem comunicar el que hem après als qui venen després de nosaltres.

El millor agraïment és donar-se; és treballar el do rebut per oferir-lo al món.

Francesc Torralba
Professor de Blanquerna-Universitat
Ramon Llull
Consultor del Pontifici Consell
de Cultura

Mirada al món

Albània, tan a prop i tan lluny

Albània és un petit país situat a la costa mediterrània, entre l'Adriàtic i el Jònic. Es troba al nord de Grècia i al sud de Montenegro i de Kosovo (país també de majoria albanesa). Actualment, té poc més de tres milions d'habitants, que mantenen la seva cultura i la seva antiga llengua albanesa.

El país ha viscut etapes realment turbulentes al llarg de la història. Va viure molts segles en l'àmbit de l'imperi otomà, durant els quals va experimentar una forta islamització. Fa poc més de cent anys es va independitzar i després de passar un temps sota la influència italiana, durant mig segle va patir una dictadura comunista radical. Fa uns vint-i-cinc anys, arran dels canvis profunds que es van produir a l'est d'Europa, i

especialment als Balcans, Albània es va constituir en república parlamentària, si bé encara avui la democràcia té dificultats per consolidar-s'hi.

Des del punt de vista econòmic, és un dels països més pobres del continent europeu. La meitat de la població activa es dedica a l'agricultura, amb mitjans precaris. De mica en mica creix l'activitat turística, per a la qual el país té bones condicions, gràcies a l'atractiu natural d'un territori molt muntanyós que té alhora una àmplia zona costanera.

El que m'ha cridat l'atenció és que totes aquestes i altres dades pràcticament les he descobert quan he hagut de fer-hi una visita. Albània és

un país que no surt habitualment a les notícies i pel qual ens preocupem ben poc. I tanmateix, és ben proper a nosaltres. De fet, per a algú que viu a Roma, Albània és fins i tot més a prop que Catalunya. Hi ha un punt al canal d'Otranto on la costa albanesa es troba a penes a 70 km de la costa italiana.

Què ho fa que dediquem tanta atenció a països i realitats geogràficament molt llunyans, mentre oblidem del tot poblacions que ens són tan properes? Segurament és una conseqüència més del fenomen de la globalització, que ens distreu de les persones que tenim al costat. En qualsevol cas, em sembla un signe més del fet que estem lluny de donar el mateix valor a totes les persones i a tots els pobles.

Agustí Borrell
Vicari general dels
Carmelites Descalços

Punt de vista

Josep Oriol Pujol i Humet
Director general de la Fundació Pere Tarrés

Acompanyar de debò els joves

El bisbe Antoni Vadell, en l'article *Principis i intuïcions, realisme i alegria per a una pastoral avui*, a Quaderns de Pastoral 424, gener-juny 2018 (pàg. 79), afirma que la pastoral parteix també de l'acceptació d'una tensió entre la idea i la realitat, inclinant-se per un «diàleg constant» entre totes dues. Amb tot, l'apropament pastoral als joves s'aborda massa sovint des d'apriorismes ideològics, des d'anàlisis teòriques de la realitat, des de «seguretats» en les pròpies conviccions, fent molt difícil la connexió real amb ells.

Quan no ens queden joves a la parròquia, davant de l'allunyament, sempre podem teoritzar-ne raons certes, trobar-hi explicacions externes i exclamar-nos de les seves actituds. Que fàcil és autoconvèncer-nos de tenir raó! Que fàcil és descriure fets i comportaments allunyats de l'ortodòxia eclesial! Que senzill és trobar-se bé en el «Tabor» amb un grup minúscul que en determinades circumstàncies suposa un ideal de vida cristiana!

Però la pastoral juvenil, la veritable evangelització, pot suposar renunciar a certes conviccions ideològiques i doctrinals que ens guien, «arriscar-se» sense massa guies oberts a la realitat i «embolicar-se» perdent el temps amb els joves. Escoltar, escoltar molt, respectar les normes que es donen en entitats i grups, no voler imposar-hi la nostra,

per sensata que sigui, i menys havent arribat a darrera hora, fer-s'hi present quan prenen les decisions, argumentar i seguir fidel a ells malgrat que no s'hagi decidit el millor als nostres ulls. Deixar petjada en els joves, que no palpar resultats, vol dir invertir-hi moltes estones «com un més»!

La pastoral juvenil és saber anar allà on són, no adjudicar-nos-els per una estranya delimitació geogràfica o funcional. Desvetllar el bon Déu en l'altre pot implicar la generositat de «deixar-lo volar» a un altre grup eclesial, comunitat cristiana, Pasqua jove o Taizé. Acompanyar és saber delegar, promoure el protagonisme de l'altre, confiar en l'esperit quan

res no surt com ho havíem previst. I, sobretot, renunciar a un mateix i estar-se moltes, moltes hores al seu costat, amb una disponibilitat gran, comunicant-se per whatsapp i prenent alguna cerveseta. Que per l'omissió de no haver-ho fet cap d'ells no perdi l'oportunitat del contacte amb la proposta de l'Evangeli.

Ben segur que el Sínode per als joves pot fer significatives aportacions pastorals. Amb tot, l'aplicabilitat d'aquestes aportacions només passa per la generositat de respectar-los i implicar-s'hi amb els seus ritmes i processos personals. Més que plantejaments teòrics, ideològics i litúrgics, cal una disposició i la voluntat de ser-hi.

pols penetra, de vegades, per les esclatxes familiars, més enllà del que pot dur la diferència generacional. Molts pensen que «val més viure al dia i divertir-se»: *carpe diem*.

És admirable trobar algú que sigui capaç de renunciar a les pròpies idees. Qui fa això és un sant! No seria heroic callar, fins i tot, en moments que sé que tinc la raó i que, per això mateix, el meu orgull em fa saltar de casella?

Alerta amb el perill que ens envaeixi la peresa de pensar. L'única escala de l'obrar no és el sentiment. La raó el regula. La veritat és la veritat. Podria semblar que no dir el que diuen tots i no vestir segons la moda o no tenir un cotxe de bona marca és una manera de viure fora dels nostres temps que vivim. Moltíssimes vegades es viu i s'actua segons el que poden pensar de mi. I això no basta per aixecar i mantenir una veritable personalitat. Per favor, pensem.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

No em facis pensar

El títol és divertit i interessant. Reflexiona bé l'actitud dels que fan les coses perquè sí. Hi ha moltes persones que actuen segons el que senten a dir. S'actua, sovint, al dictat de la ràdio, la televisió, el periòdic, el que diuen, el que es troba en el mòbil... Els mitjans ens atabalen molt i se'ns mengen el cervell. Ho saben molt bé les instàncies que tenen poder en el món del comerç, de la política, dels espectacles... I l'actuació personal troba també un altre refugi: «jo penso», «jo ho sento així», «aprofita l'ocasió», «*carpe diem*». D'aquesta manera es provoquen uns embolics que fan, fins i tot, vessar llàgrimes o malmeten la salut. A base de no pensar s'aixeca un monument a la

niciesa. A la niciesia que fa mal.

Semblaria que pensar no és prou bo. «Produeix fatiga crònica, complica la vida tranquil·la i dona mala imatge en el grup d'amics, on serien titllats de *carques* o d'anti-quats.» Aquestes maneres de fer poden ser pròpies de joves i grans, d'homes i dones. Si no es pensa segons el grup que t'envolta, pots quedar sol i convertir-te en un ens expulsat pel mateix grup.

És curiós que, àdhuc entre els que tractes, hi ha problemes dels quals un mateix s'ha de censurar. Perquè hi ha discussions que, segons el nostre proïsme, esdevenen rares, perquè no responen a un sentiment majoritari. Aquesta

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Divagacions per Pasqua (II)

La setmana pasada vaig titular el meu article *Divagacions per Pasqua*, malgrat que no vaig escriure, ni tan sols m'havia proposat fer-ho, de la solemnitat litúrgica. Es tractava d'un senzill plantejament previ.

La celebració de la Vetlla de Pasqua, dic i repeteixo, exigeix entusiasme per sortir-ne content. Per treure'n un profit espiritual també. La missa del diumenge, generalment, és una altra cosa. Una altra cosa pel que fa a l'estat d'ànim que es requereix. Potser, més que ser festa de pas, de múltiples passos, sent el principal el del «Pas del Senyor de la mort a la vida», la pensem com la Resurrecció de Crist, independentment dels continguts que l'envolten.

L'Església llatina o occidental ha posat l'accent en el sepulcre buit, del qual en surt triomfant de la mort biològica el Crist Redemptor. Les Esglésies gregues o orientals pensen més en la «baixada als inferns, al rescat dels justos que n'esperaven el sant adveniment».

Dit d'una altra manera, no existeix la icona de la Resurrecció. Observeu que, malgrat que em refereixo a Orient, l'escrit entre cometes correspon textualment al que jo mateix vaig estudiar en el meu catecisme infantil d'Astete-Vilariño. Això era el que estudiava. Se'm deia que era una de les veritats de la fe, però el que m'entrava pels ulls, el que jo veia a les pintures era, i és, un Crist vagament vestit, sortint triomfant de la tomba. Dit d'una altra manera, i que a ningú no li soni a blasfèmia, era com una cosa semblant a les il·lustracions del follet d'*Aladí i la llàntia meravellosa*.

Que el cos de Jesús, després dels tres dies de rigor, surti de la tomba i torni a la vida, ni a un nen, ni a un adult, li suposa impossible i inacceptable fenomen. Però, la realitat és una altra i molt superior. Creiem que Jesús, històricament mort, clínicament mort, dit d'una altra manera, es va tornar i es va mostrar per sempre viu i dotat, sense haver perdut la seva humanitat, de dons, privilegis i qualitats superiors. No reviscut, com Llätzer, o el fill de la vídua de Naïm. Divinitzat, en una paraula. Una cosa semblant a la que van observar els tres deixebles a la muntanya alta, quan s'hi va transfigurar (Mc 9,2).

Pau afirma: «És sembrat un cos terrenal, i ressuscita un cos espiritual. Perquè, així com hi ha cossos terrenals, també hi ha cossos espirituals. Així ho diu l'Escriptura: "El primer home, Adam, va ser un ésser terrenal"; però el darrer Adam és Esperit que dona vida. No és primer l'ésser espiritual, sinó el terrenal, i l'espiritualitat ve després. El primer home, fet de pols, prové de la terra, però el segon home prové del cel. Així com som semblants a l'home fet de pols, també serem semblants a l'home que és del cel» (1 Co 15,44). (Continuaré)

PILAR RAHOLA LLANÇA UN CRIT D'ALERTA SOBRE

«Hi ha una voluntat d'a

Pilar Rahola amb els exemplars en català i castellà del nou llibre. / Agustí Codinach

Carme Munté

«Mai no hi havia hagut, des de l'època de les catacumbes, un intent tan massiu, organitzat i impune per acabar amb comunitats cristianes senceres, i el més greu és que els repressors estan aconseguint un èxit preocupant», afirma contundent Pilar Rahola al seu darrer llibre: *S.O.S. cristians. La persecució dels cristians en el món d'avui, una realitat silenciada* (Columna). Després d'haver escrit dos llibres sobre el tema islàmic, Rahola va topar amb un fenomen social molt important del qual ningú no diu res. I explica que és aleshores quan comença a descobrir que, «acompanyant el gran problema que el món té amb la ideologia totalitària, hi ha milions de persones que estan patint horrors, segrestos, violacions, tortures, assassinats per la seva fe».

Ha fet aquest llibre sobre persecució contra els cristians després de dos llibres sobre el tema islàmic. Una cosa es deriva de l'altra?

El que deriva de tot sempre té a veure amb l'ètica, els drets civils i els drets humans. De fet, jo vaig arribar fa més de vint anys al fenomen islamista arran

de la preocupació pel tema dels drets de les dones a l'islam. A partir d'aquí, vaig anar entrant en l'islamisme radical, en el que significava com a ideologia, i he de dir que vaig ser de les primeres a tot l'Estat espanyol que va alertar que aquest era un fenomen que faria molt de mal i que era una amenaça totalitària. Aquest és un tema que ha esdevingut una branca de coneixement molt important per a mi, fa vint anys que m'hi dedico. A mesura que hi anava aprofundint, m'anava trobant amb un fenomen col·lateral que era la mort de cristians no perquè estiguessin en el pitjor lloc ni el pitjor moment, sinó pel fet de ser cristians. És a dir, vaig començar a trobar que hi havia un dret de creença, que forma part dels drets fonamentals, que havia esdevingut un objectiu d'aquest fenomen totalitari i que això implicava la destrucció i desaparició de comunitats ancestrals amb 2.000 anys d'història. I que no només morien les persones físiques sinó que moria la història de 2.000 anys. Vaig començar a recopilar informació, a sensibilitzar-me, a agafar gran empatia per aquest dolor. Vaig commoure'm per la gent que en comunitats molt pobres, generalment, molt fora del poder,

«Si vas sumant tots els països on la majoria musulmana mana, a diferents nivells, el resultat és que és clarament cristianòfoba»

«Corea del Nord té una obsessió especial amb el catolicisme, perquè els missioners catòlics hi van ser molt actius al segle XIX»

molt al llindar de les ciutats, als pitjors llocs, mantenia la fe en Crist. Em va semblar d'una bellesa i força extraordinària. Ara bé, reconec que no m'imaginava la dimensió del problema.

Segons dades que recull al llibre corresponents al 2017, fins a 215 milions de cristians, repartits en cinquanta països, pateixen un altíssim nivell de persecució.

Hi ha més de 200 milions de persones que pel fet de ser cristianes estan en una situació de mort social, de drets molt restringits o directament de *target* de mort. Si vas sumant tots els països on la majoria musulmana mana, a diferents nivells, el resultat és que és clarament cristianòfoba: els cristians de Mossul sota els trets del Daesh, els cristians coptes d'Egipte davant de l'ofensiva dels Germans Muslims, o al Pakistan amb condemnes a mort per blasfèmia. A l'Àrab Saudita hi ha un milió de filipins catòlics que no tenen cap dret religiós. És la mort social de la seva creença: no poden tenir un capellà perquè està prohibit, com a molt de vegades les ambaixades permeten un assessor cultural, que resulta que és un capellà que pot fer misses a l'ambaixada, però allà només hi van els directius d'empresa; no poden portar cap signe religiós;

RE LA SITUACIÓ DE PERSECUCIÓ DELS CRISTIANS

«Aniquilar el cristianisme»

per Nadal tot el que s'assembla a un pessebre està prohibit a les botigues. Hi ha una voluntat d'aniquilar el cristianisme.

Vostè ho resumeix molt bé al llibre quan diu que «a tots els països on s'aplica la xaria, és impossible ser un cristià en plenitud i, en general, ni tan sols és possible ser-ho amb uns mínims de normalitat».

M'agrada deixar clar que no tenim un problema amb la religió, que pot ser interpretada de moltes maneres. El problema el tenim amb una ideologia que ha segrestat el concepte religiós, l'ha fet seu i l'ha barrejat amb un concepte d'imperi, de domini. És èpica, lírica i transcendència. Cada nano que es fa jihadista, cada estat que imposa la xaria està donant als seus ciutadans la por del domini, l'èpica de la conquesta del món i la lírica del déu que t'estima. Aquest fenomen és l'enemic de la llibertat. I dins de la llibertat és enemic dels drets de les dones, dels homosexuals, de les creences religioses, del dret a la llibertat. El que no sabem, i aquest llibre ho demostra a bastament, és que l'islamisme que ens ha declarat la guerra com a societats lliures té especial obsessió a acabar amb el cristianisme.

Corea del Nord encapçala el dramàtic top ten dels països on els cristians pateixen més persecució. La resta, tots estan sotmesos a règims islamistes.

La meua sorpresa va ser que el top ten de la persecució cristiana no fos un país islàmic, perquè certament el

problema el tenim fonamentalment amb la xaria. Pensava que seria l'Àrab Saudita i, en canvi, fa disset anys que Corea del Nord encapçala inequívocament el rànquing del pitjor país del món. En el fons, aquesta constatació permet recordar que el dret de creença pot ser vulnerat de moltes maneres. Corea del Nord, una dictadura ferotge, té una obsessió especial amb el catolicisme, més que amb el protestantisme, perquè els missioners catòlics hi van ser molt actius al segle XIX i van fer molt treball social, van arribar a tenir comunitats molt importants. El règim de Pyongyang considera el catolicisme una ingerència occidental i tipifica tothom d'espia, i els persegueix d'una manera brutal. Com que per a ells només hi pot haver un Messies, i aquest és el líder nord-coreà, la lluminositat que el concepte de Jesús té en tots els creients topa amb aquest concepte. Tan bon punt neixes a Corea del Nord, ja et posen en una llista amb les tres condicions nacionals que pots tenir: fidel, ambigu o deslleial al règim. Si els pares o avis eren catòlics, ja neixes com a deslleial, i a partir d'aquest moment, i durant tota la vida, no podràs tenir bones feines, només podràs accedir a la cultura primària i a la mínima sospita seràs enviat als camps de treball forçats.

Al llibre s'hi reproduceix la conversa amb Andrea Riccardi, fundador de la Comunitat de Sant'Egidio i historiador. El testimoni dels màrtirs, més enllà de la fe, és un exemple de lluita contra el totali-

«El martiri dels cristians de Mossul, que no renuncien a Crist malgrat que el Daesh els està massacrant, és d'una gran profunditat espiritual»

«Cada vegada em sento més còmoda amb la lluminositat que la fe dona a la societat»

tarisme?

Andrea Riccardi va desvelar el martiri cristià al segle XX amb el seu llibre *El segle dels màrtirs*. L'estalinisme va ser una ideologia contrària a la llibertat i cristianòfob, va matar persones perquè eren cristianes. El nazisme també. Aquí ho hem de dir: els que som republicans també hem de reconèixer les matances de capellans. Així mateix, el concepte de «màrtir» és molt interessant. El martiri dels cristians de Mossul, per posar un

exemple, que no renunciï a Crist malgrat que el Daesh els està massacrant, és d'una gran profunditat espiritual. El fet que jo estigui allunyada del concepte de fe no vol dir que no hi trobi molta lluminositat, m'impresiona molt i s'ha de poder explicar.

Vostè diu al llibre: «El meu racionalisme militant m'impedeix de creure en un Déu, però la meua ètica no m'impedeix de respectar els creients.» La societat catalana hi perd amb el fet que els cristians «tornin a les catacumbes»?

Certament, em defineixo com a no creient, si bé no em molestaria gens ser-ho. Hi penso molt arran de la mort del pare, quan em vaig trobar molt sola davant la mort. Però la transcendència espiritual, que et porta a tenir una creença en Déu, no la pots impostar ni imposar. A mi no m'ha passat i no la tinc, però en canvi cada vegada em sento més còmoda amb la lluminositat que la fe dona a la societat. Parlo de les persones que són millors després d'haver fet una aventura de transcendència espiritual. Necessitem aquesta gent a la societat. Jo soc filla de la Il·lustració. La supèrbia del racionalisme ens va fer creure que la raó ho podia explicar tot. Crec que al segle XXI, com a mínim, hem d'acceptar que la raó no ho explica tot, i que la manera de defensar-nos davant les atrocitats del món no és només a través de la raó. Foragitar la fe no va ser una bona idea i potser es tracta que la fe (que vol dir lluminositat, espiritualitat, empatia amb el proïsme) i la raó vagin de la mà. Així mateix, no podem oblidar una cosa que és important: la idea del proïsme, de l'altre, no neix de la raó, sinó de la fe. Qui primer mira l'altre i el reconeix com a germà és la transcendència espiritual. Per això cal que sortiu de l'armari.

El darrer capítol del llibre està dedicat precisament a La cristianofòbia subtil, la que es viu a casa nostra.

Hem de trencar amb el concepte del «mal de les religions» del vell progressisme, que també ha fet molt de mal. Vaig començar a detectar situacions de molta agressivitat i de destrucció del dret a l'expressió i l'opinió en nom del políticament correcte. Vaig veure-hi un problema amb la llibertat. Potser cal fer un toc d'alerta: està sent demonitzada una fe i una creença en nom del progressisme.

El 5 d'abril es presenta el llibre a Santa Maria del Mar. Ha estat important la col·laboració de l'arquebisbat de Barcelona?

Ha estat una col·laboració estreta i molt bona. Els estic molt agraïda. Per exemple, alguns dels contactes internacionals me'ls han facilitat des de l'arquebisbat. Així mateix, cal dir que mai l'arquebisbat no m'ha preguntat com orientaria el llibre ni m'ha demanat de llegir res abans. Agraïxo molt aquesta confiança.

Malgrat les dificultats, els cristians nigerians continuen vivint la seva fe. / Ajuda a l'Església Necessitada

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

El «punt verge»

Thomas Merton, a *Conjectures d'un espectador culpable* (146-148) parla de «*le point vierge*» (el punt verge). Considera que és una expressió difícil de traduir. El defineix així: «En el centre del nostre ésser hi ha un punt de no-res que no està tocat pel pecat ni per la il·lusió, un punt de pura veritat, un punt o espurna que pertany per complet a Déu, que mai està a la nostra disposició. Des d'aquí Déu disposa de les nostres vides, i és inaccessible a les fantasies de la nostra ment i a les brutalitats de la nostra voluntat. Aquest puntet de no-res i d'absoluta pobresa és la pura glòria de Déu en nosaltres.» Aquesta expressió de Merton apunta a una realitat tan profunda com desconeguda, però els perfils de la qual es presenten davant la pura intuïció. Cap radiografia no pot descobrir-lo perquè no existeix cap aparell capaç de detectar-lo.

Primer, *le point verge* com un diamant pur. Aquest punt verge és immune al pecat, a les fantasies de la ment, a la dinàmica dels instints. Cal no confondre'l amb les nostres qualitats i talents. Justament, és la seu de la nostra insignificança, de la nostra pobresa. L'ego no se'n pot apoderar, ja que no es troba al seu abast. Un punt de no-res. El lloc privilegiat de Déu per connectar amb cada persona. Sense ombres. Pura llum. Els afanyes expansionistes de les nostres passions, de les nostres forces instintives, dels nostres desvariejaments de la ment no poden envair-lo. L'ignoren de tal manera que ni tan sols nosaltres el veiem. No hi ha res en ell que pugui atraure el nostre ego, però en ell radica la clau de tot. Realitzem itineraris dirigits al coneixement d'un mateix, parlem de creixement personal, però se'ns escapa el punt verge que redimensiona tota la nostra realitat.

Segon, *le point vierge* el trobem en totes les persones. Merton afirma: «Està en tots, i si poguéssim veure'l veuríem aquests bilions de punts de llum reunint-se en l'aspecte i fulgor d'un de sol que esvairia completament tota la tenebra i crueltat de la nostra vida.» No només està en mi, sinó també en cada persona. Veure la realitat des del punt verge proporciona tanta llum que tot s'il·lumina i que la vida no s'abandonaria a les forces esbojarrades que sorgeixen en nosaltres, quan no es posen al servei de la veritat, de l'amor i de la llibertat. Veure aquest punt en cadascú és un do especial, però descobrir-lo també en els altres proporciona l'esperit de la fraternitat. Des del punt verge, la crueltat de la vida es dissiparia totalment.

Cap radiografia no pot descobrir-lo perquè no existeix aparell capaç de detectar-lo

La ceguesa impedeix descobrir-lo. L'orgull ens allunya de la seva fragilitat i pobresa.

Tercer, no hi ha programa per a aquesta visió. No s'ensenya. No s'aprèn. «Es dona, solament. Però la porta del cel és a tot arreu.» La visió no s'adquireix en escoles especialitzades. Es busca en gurus i es cau en la desil·lusió i el desengany. Apareix quan menys t'ho esperes. N'hi ha prou de reconèixer-lo. No és gnosticisme ni coneixement adquirit, sinó una presència de Déu que ens canvia la vida a partir de la nostra pobresa.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viuimolins70@gmail.com

«Ningú no pot ser amo de l'altre»

De tant en tant, quan arribo a la presó, algú em dona una notícia molt trista: la mort d'un company. Avui m'han comunicat en diferents mòduls una d'aquestes notícies. L'home que ens ha deixat era conegut perquè hi portava molts anys, havia canviat de mòdul per diferents causes i tenia molts vincles... Jo el coneixia força perquè es considerava «pare» d'un noi jove al que jo acompanyava i al que sabia que no li feia gaire bé aquella paternitat forçada i sovint interessada.

Però, va ser arran d'aquesta notícia dura i esfereïdora per la manera com es va produir, quan vaig tenir una conversa amb un noi que visito i acompanyo fa temps i l'evolució positiva del qual em deixa bocabadada i amb una profunda admiració del que pot arribar a créixer una persona només endinsant-se en si mateixa. Perquè això és el que fa temps que es dona en aquest noi que vaig conèixer en un estat de

La soledat és bona quan aprens a parlar amb la teva ànima i amb Déu

desesperació fa uns anys i que ha evolucionat de tal forma que les seves converses setmanals són a vegades un veritable regal de Déu pel qual no deixo de donar gràcies. Si a això s'uneix els elogis que els companys i els funcionaris em fan de la seva actuació, les seves paraules són més creïbles. Potser és ben real el que un dia em va respondre quan li vaig demanar —coneixent la poca formació de cap mena que ha rebut— d'on treia aquella saviesa o qui li ensenyava tot això.

«Crec que és el mateix Déu qui m'ho ensenya...», em va dir després de pensar-ho uns moments.

Vull reproduir part de la conversa d'avui que dona testimoni de la capacitat humana de desenvolupar el bé o el mal que hi ha en cadascú. I, en aquest cas, segons la seva pròpia experiència, l'acció de Déu, fins i tot enmig de la foscor d'un centre penitenciari, i complint una condemna per petits robatoris acumulats....

«De vegades, quan veig coses com la que ha passat al company o escolto notícies de la televisió i veig la quantitat de desastres i tragèdies que passen, em dic a mi mateix: el sistema no canvia, però les persones sí que podem canviar. Jo una de les coses que he après aquí, a la presó, és a ser jo mateix, no el que volen els altres o el sistema. Perquè la persona no pot tenir un amo com els animals. I l'altra cosa que he après és a saber quan la soledat fa bé en comptes d'angoixar. La soledat és bona quan aprens a parlar amb la teva ànima i amb Déu. Jo he vist que mirar el nostre interior és aprendre a interpretar millor el que passa o veus a l'exterior. Jo ara soc feliç i no puc deixar de parlar ni un dia amb mi mateix. Cada nit, quan soc al llit, abans de dormir, penso en el que he fet i veig dues coses: que soc l'amo de mi mateix encara que estigui a la presó, i que la meua felicitat rau a ajudar els altres...»

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Miquel Àngel Martín, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Rosa M. Boixareu, Agustí Borrell, Agustí Codinach, Àngels Doñate, Núria Ferret, Jaume Gabarró, Elisenda García, John García, Jaume González, Joan Guiteras, Domingo Legua, Joan A. Mateo, Jacint Medina, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Josep O. Pujol, Quique, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Quim Roser, Luz Salcedo, Jordi Sánchez, Peio Sánchez, Lluís Serra, Valentí Serra, Teresa Solà, Sebastià Taltavull, Francesc Torralba, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció: C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Carta dominical

La vida no és un negoci

Demà dilluns, solemnitat de l'Anunciació del Senyor, celebrem la Jornada per la Vida, que aquest any porta per lema «Educar per acollir el do de la vida». Aquesta Jornada ens convida a rebre amb amor i confiança el do de la vida. Una vida que ens és regalada, sense que cap de nosaltres hagi pogut decidir quan naixem, on ni en quines condicions.

Avui voldria compartir amb vosaltres una paràbola preciosa que circula aquests dies per les xarxes socials. Explica que dins la panxa d'una mare dos nadons inicien un singular diàleg:

Un: Creus en la vida després del part?

L'altre: Naturalment! Hi ha d'haver alguna cosa després de néixer.

Un: Ximpleries! No hi ha vida després del naixement. Què et fa pensar que podria haver-n'hi?

L'altre: Suposo que si tenim ulls, cames i boca és perquè hi ha un món exterior amb llum per contemplar; un espai immens que cal recórrer i infinitat d'aliments per menjar. Si no, ¿per què els hauríem de tenir? Hi ha coses que ara no comprenem.

Un: Això és absurd. Tu només estàs creant una

il·lusió esperançadora. Aquesta foscor és tot el que hi ha.

L'altre: A més, per què creus que som aquí, flotant tan tranquils, totalment protegits? Qui ens alimenta? Hi ha una explicació: tenim una Mare que ens alimenta i que ens acull. Sí, i ara... som dins seu! Només pot ser així.

Un: Bé, jo no la veig i, per tant, no crec que existeixi.

L'altre: De vegades quan estic en silenci l'arribo a sentir. Percebo la seva presència i sento la seva veu afectuosa.

A la llum d'aquesta paràbola, podem afirmar que tot allò que no veiem amb els ulls i que no toquem amb les mans no existeix?

Quantes coses ens enceguen i ens impedeixen veure la bellesa de les coses grans! Aprenem a estimar i a respectar la vida. Cal respectar la vida dels no-nascuts, ja que tenen dret a viure i a gaudir d'aquest món en què vivim nosaltres. Estiguem

atents i oberts a veure els signes de la VIDA que ens espera en el més enllà.

I permeteu-me una darrera reflexió. De tant en tant, em trobo amb famílies que han adoptat nens i comparteixen amb mi la seva immensa alegria. No obstant això, també es lamenten de l'excessiva durada i de l'elevat cost del procés que han hagut de seguir abans d'arribar a acollir-los com a fills. Per això, en aquesta Jornada per la Vida, convido a treballar per un sistema d'adopcions més àgil que aposti per la vida i superi tota temptació de convertir-se en un negoci econòmic. La vida no és un negoci. Per què adoptar és tan car i tan complicat? No seria possible oferir als pares biològics que no es veuen capacitats per acompanyar una nova vida, un sistema àgil i senzill de donar les seves criatures en adopció?

Vull donar gràcies pel do de la vida i demano que la intercessió de santa Maria ens ajudi a superar les barreres que, sovint, es fan presents en la nostra existència.

Que Déu ens beneeixi a tots.

Joan Josep Omella
Omella
Cardenal arquebisbe
de Barcelona

Als quatre vents

La festa de la Misericòrdia

El 22 de febrer de 1931 una monja polonesa estava a la seva cel·la al vespre, quan va succeir el següent, segons el seu relat: «Vaig veure el Senyor amb una túnica blanca. Tenia una mà aixecada per beneir, amb l'altra tocava la túnica sobre el pit. De l'obertura de la túnica al pit, sortien dos grans raigs: un de vermell i un altre de pàl·lid [...]. Després d'un moment, Jesús em va dir: pinta una imatge segons el model que veus i firma: "Jesús, en vós confio." Desitjo que aquesta imatge sigui venerada primer a la seva capella i després al món sencer.»

La monja és venerada com santa Maria Faustina Kowalska des de la seva canonització pel papa Joan Pau II l'any 2000.

Per descomptat va haver de passar per moltes contrarietats. Igual que els vidents de Lourdes i Fàtima, es va enfrontar amb la incredulitat sobre les seves aparicions. El seu confessor, aclaparat pels seus relats

i consultes, li va dir que només tenia temps per a confessar-la, però que tota la resta ho escrivís en un diari. Gràcies a això va deixar un text que ja és un clàssic d'espiritualitat.

La imatge que va pintar es venera avui en esglésies de tot el món com la millor expressió de l'amor de Jesús, un afecte que surt del seu cor i arriba a la humanitat.

Jesús no s'havia limitat a dir que pintés la imatge, sinó que va afegir: «Desitjo que aquesta imatge que pintaràs amb els pinzells sigui beneïda solemnement el primer diumenge després de la Pasqua de Resurrecció. Aquest diumenge ha de ser la Festa de la Misericòrdia.»

Seguint, doncs, aquell mandat, l'Església acull avui aquesta festivitat el segon diumenge del temps pasqual. La misericòrdia divina és la gran esperança dels pecadors, que hem de ser conscients que per moltes

que siguin les nostres faltes, més gran és l'amor amb què el nostre Pare Déu ens beneeix.

L'Església vol ser l'àmbit més proper de la misericòrdia, a través de les seves actuacions d'ordre espiritual i material, ja que totes són humanes.

Avui n'assenyalaré una que tenim a la nostra arxidiòcesi i que té el nom de Llar Natalis. És un projecte impulsat per la Delegació diocesana de Pastoral familiar que es desenvolupa a l'edifici Centre Oblates de Tarragona. És un espai d'acollida discreta i cordial per a mares gestants amb dificultats que volen tenir el seu fill, i d'ajuda a matrimonis que travessen problemes de qualsevol tipus, per promocionar la vida i vetllar per ella. Dono les gràcies als seus impulsors, a les religioses del Verb Encarnat i a molts voluntaris i voluntàries, així com als col·laboradors que materialment i espiritualment fan possible aquesta obra de misericòrdia tan necessària.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona
i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

La Bona Notícia
també
a internet

www.catalunyacristiana.cat

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb

Lectures

Diumenge II de Pasqua

Lectura primera

Ac 4,32-35

Un sol cor i una sola ànima

Lectura dels Fets dels Apòstols:

La multitud dels creients tenia un sol cor i una sola ànima, i ningú d'ells no parlava de les coses que posseïa com si fossin pròpies, sinó que tenien tots els béns en comú. El testimoni que els Apòstols donaven de la resurrecció de Jesucrist el confirmaven amb el poder que tenien d'obrar grans miracles. Tots els creients eren molt ben vistos de la gent. Entre ells no hi havia ningú que visqués en la indigència, perquè tots els qui eren propietaris de terres o d'immobles els venien, dipositaven als peus dels Apòstols el producte de la venda i era distribuït segons les necessitats de cadascú.

Salm responsorial

117

Enaltiu el Senyor: Que n'és, de bo,
perdura eternament el seu amor.
Que respongui la casa d'Israel:
perdura eternament el seu amor.

R. Enaltiu el Senyor: Que n'és, de bo,
perdura eternament el seu amor.

La dreta del Senyor fa proeses,
la dreta del Senyor em glorifica.
No moriré, viuré encara per contar les proeses
[del Senyor].

Els càstigs del Senyor han estat severos,
però no m'ha abandonat a la mort. **R.**

La pedra que rebutjaven els constructors ara
[corona l'edifici].

És el Senyor qui ho ha fet,
i els nostres ulls se'n meravellen.

Avui és el dia en què ha obrat el Senyor:
alegrem-nos i celebrem-lo. **R.**

Lectura segona

1Jn 5,1-6

Cada fill de Déu és un vencedor del món

Lectura de la primera carta de sant Joan:

Estimats, tothom qui creu que Jesús és el Messies ha nascut de Déu, i no hi ha ningú que estimi el pare sense estimar els fills que han nascut d'ell. Si estimem Déu i complim els seus manaments, no hi ha dubte que estimem els fills de Déu, ja que estimar Déu vol dir guardar els seus manaments. I aquests manaments no són feixucs, perquè cada fill de Déu és un vencedor del món. La nostra fe és la victòria que ja ha vençut el món. ¿Qui venç el món, sinó el qui creu que Jesús és el fill de Déu? Ell, Jesucrist, ha vingut a complir la seva missió per l'aigua i per la sang; no per l'aigua solament, sinó per l'aigua i per la sang, i l'Esperit en dona testimoni, ja que l'Esperit és la veritat.

Al-leluia

Jn 20,29

*Diu el Senyor: Tomàs, ¿perquè m'has vist has cregut?
Feliços els qui creuran sense haver vist.*

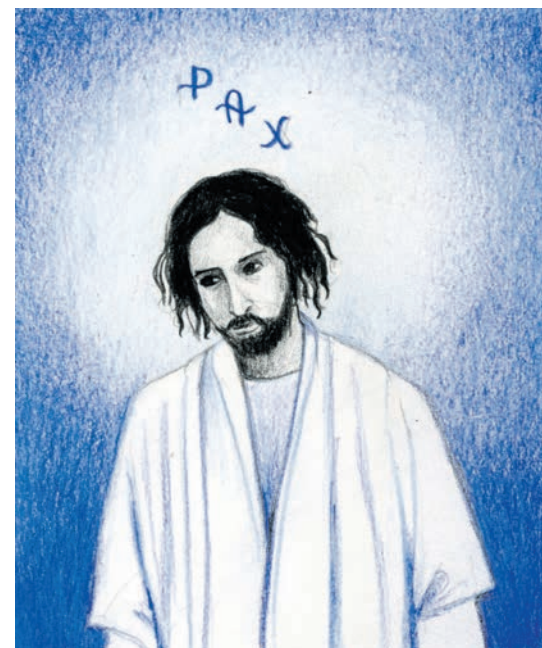
Evangeli

Jn 20,19-31

Vuit dies més tard, Jesús entrà

Lectura de l'evangeli segons sant Joan:

El vespre d'aquell mateix diumenge, els deixebles eren a casa amb les portes tancades per por dels jueus. Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després els ensenyà les mans i el costat. Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor. Ell els

Glòria Monés

tornà a dir: «Pau a vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres.» Llavors alenà damunt d'ells i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant. A tots aquells a qui perdonareu els pecats, els quedaran perdonats, però mentre no els perdonareu, quedaran sense perdó.» Quan vingué Jesús, Tomàs, el Bessó, un dels dotze, no era allà amb els altres. Ells li digueren: «Hem vist el Senyor.» Ell els contestà: «Si no li veig a les mans la marca dels claus, si no li fico el dit dins la ferida dels claus, i la mà dins el costat, no m'ho creuré pas.» Vuit dies més tard els deixebles eren a casa altra vegada i Tomàs també hi era. Estant tancades les portes, Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després digué a Tomàs: «Porta el dit aquí i mira'm les mans; porta la mà i posa-me-la dins el costat. No siguis tan incrèdul. Sigues creient.» Tomàs li respongué: «Senyor meu i Déu meu!» Jesús li diu: «Perquè m'has vist has cregut? Feliços els qui creuran sense haver vist.» Jesús va fer en presència dels deixebles molts altres miracles que no trobareu escrits en aquest llibre. Els que heu llegit aquí han estat escrits perquè cregueu que Jesús és el Messies, el Fill de Déu, i, havent cregut, tingueu vida en el seu nom.

Consultori bíblic

Ignasi Ricart

Claretà i
biblista

Com narren els evangelis la Resurrecció de Jesús? (II)

La resurrecció de Jesús no és una reanimació d'un cadàver. Els apòstols no resten desconcertats ni dubten davant de la resurrecció / reanimació del cadàver de Llätzer (Jn 11) o del jove de Naïm (Lc 7,11). Aquesta resurrecció és un retorn a la història concreta amb els seus treballs i les penes. N'admeten el miracle; tanmateix, les «aparicions» de Jesús els desconcerten, són enlluernadores com la llum. No veiem la llum, és la llum la que fa que hi vegem clar. Pau, trasbalsat pel Crist ressuscitat, es transforma en un home nou des del moment que s'ha trobat amb Crist a Damasc. El que ha passat entremig no podem pas saber-ho, només constatem que, de perseguidor, Pau ha passat a ser un seguidor apassionat del Crist ressuscitat. Com Pau, la comunitat postpasqual no troba paraules exactes. Tot just balbucejant, recerquen expressions per comunicar-nos el kerigma que han rebut: confessions de fe, himnes, catequesi... Per a Joan, la mort en creu és ja la resurrecció, la glorificació. Per això, el Ressuscitat és l'Home Nou i perfecte, situat en la vida del Pare i que ja no mor més. La mort ha estat vençuda, no ha pogut destrossar la identitat de Jesús. Així reconeixen que Jesús ressuscitat és Senyor i és Déu (Jn 20,18).

Per a consultes: redaccio@catalunyacristiana.cat

Comentari de la Paraula

Jesús ressuscitat passa a través de les portes tancades i barrades

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista /
riuscamps@yahoo.es

Maria Magdalena havia anat al sepulcre «el primer dia després del sàbat» jueu, és a dir, el primer dia de la setmana, el nostre diumenge, «de bon matí, quan encara era fosc»; Jesús es presenta als Dotze «essent encara fosc aquell dia, el primer dia després del sàbat», o sia poc després, quan regnava encara la foscor. Jesús ressuscitat, dotat ara d'un cos enterament espiritual, passa a través de les portes tancades i barrades pels deixebles, acció remarcada tant el dia de Pasqua com a l'octava. El tancament total dels deixebles era degut a «la por als jueus», por que persisteix després de la primera aparició del Ressuscitat, car vuit dies després les portes continuen ben tancades. Jesús els desitja la pau per triplicat, senyal que no en tenien en absolut. Els mostra la marca dels claus a les mans i el costat obert, cosa que es repeteix també tres vegades (vv. 20, 25, 27), subratllant així que el cos enterament espiritual del Ressuscitat és el mateix que els soldats romans havien foradat i travessat. El docetisme s'anava introduint perillosament en el si de les comunitats cristianes presentant un Salvador purament espiritual, que tan sols hauria sofert passió en aparença, sense cap mena de compromís, com molt bé denunciava Ignasi, el bisbe de Síria: «De les obres de caritat se'n desenten... De les reunions d'acció de gràcies se n'aparten, pel fet de no confessar que l'Eucaristia és experiència de la carn del nostre Salvador, Jesús Messies» (IEph 6,2-7.1). En la persona de Tomàs, un dels Dotze, que d'alguna manera ho anticipa, Jesús imparteix una lliçó vàlida per a tots els temps: «Porta el teu dit aquí i mira les meves mans; porta la teva mà i fica-la en el meu costat, i no siguis incrèdul sinó creient.» Nosaltres, els qui no l'hem vist personalment, podem fer la mateixa experiència que feren ells del Ressuscitat i «arribar a creure que Jesús Messies és el Fill de Déu, a fi que creient tinguem vida eterna en el seu nom».

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II)

Temps de Pasqua

(SALTERI: SETMANA 2)

ABRIL

8. DIUMENGE

Diumenge II de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 4,32-35 / Salm 117 / 1 Joan 5,1-6 / Joan 20,19-31
SANTORAL: Divina Misericòrdia. Joan d'Organyà, monjo; Macària, vg.

9. DILLUNS

Anunciació del Senyor (S), Blanc. Lectures: Isaïes 7,10-14;8,10 / Salm 39 / Hebreus 10,4-10 / Lluc 1,26-38
SANTORAL: Marcel, b.; Maria de Cleofàs.

10. DIMARTS

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 4,32-37 / Salm 92 / Joan 3,7-15
SANTORAL: Dimes; Ezequiel, prof.; Terenci, mr.

11. DIMECRES

Sant Estanislau (MO), Vermell. Lectures: Fets 5,17-26 / Salm 33 / Joan 3,16-21
SANTORAL: Isaac, monjo.

12. DIJOUS

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 5,27-33 / Salm 33 / Joan 3,31-36
SANTORAL: Juli I, p.; Teresa de Jesús dels Andes, rel.; Vísia, vg. i mr.

13. DIVENDRES

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 5,34-42 / Salm 26 / Joan 6,1-15. O bé: *Sant Martí I* (ML), Vermell; *Sant Hermenegild* (ML), Vermell.
SANTORAL: Agatònica, mr.

14. DISSABTE

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 6,1-7 / Salm 32 / Joan 6,16-21
SANTORAL: Domnina, vg. i mr.; Lambert, b.; Tiburci, mr.

El sant

Per Eduard Brufau

Beat Joan d'Organyà

En el santoral hi ha beats i sants que no tenen una veneració en la universalitat de l'Església, sinó només en un àmbit geogràfic molt reduït. Solen ser sants antics, documentats històricament i alhora amb un gran arrelament popular. Aquest és el cas del beat Joan d'Organyà (començament segle XII – c. 1195), venerat sobretot a la comarca de la Noguera, on és conegut com a sant Cap.

Nascut a la vila d'Organyà, Alt Urgell, o potser a la plana de Lleida, aquest beat va formar amb altres companys una comunitat d'ermitans l'any 1159 en un indret despoblat al nord-oest de Balaguer. Integrats en l'orde premonstratenc, duïen una vida d'un gran ascetisme,

dedicats contínuament a la pregària. En poc temps els fidels es van sentir atrets pel seu exemple i els visitaven sovint per trobar-hi consol i consell espiritual. Uns anys després la comunitat va començar a construir en uns terrenys propers un cenobi nou, l'actual monestir de les Avellanes. La majoria de monjos s'hi van traslladar, però el beat Joan, prior de la comunitat, es va estimar més continuar la vida d'ermità. Gràcies a la profunda espiritualitat que tenia, feia de veritable pare de tots els monjos des de la senzillesa de l'ermita. Va morir en fama de santedat i ben aviat se li van atribuir nombrosos miracles.

Cada diumenge és Pasqua

Haec est dies qui fecit Dominus! No existiria diumenge si el Senyor no hagués ressuscitat. Per això el Diumenge de Pasqua és el Diumenge de tots els diumenges. És el dia que ha fet el Senyor. Ell l'ha creat. Només Ell. El Diumenge de Pasqua és més que un dia entre tants i més que una jornada com les altres, ritmades per la sortida i la posta del sol, és el dia en què la llum de la vida, que la mort no pot enfosquir, es difon. És un dia nou, veritablement arriba la plenitud dels temps. Perquè hi ha aquest diumenge el temps ha entrat en l'eternitat. És el misteri del Vuitè Dia, el dia de la nova creació i el Dia en què el vident de l'Apocalipsi va veure la glòria de la Presència del Senyor (Ap 1,7). L'alegria d'aquest Diumenge s'allarga, som si fos un de sol, fins a Pentecosta. És la festa de cinquanta dies! Són tantes i tan belles les referències de la literatura cristiana primitiva des Sant Justí, com aquesta de Sant Ignasi d'Antioquia: «Observeu el sàbat i la festivitat del dia del Senyor doncs la primera és un memorial de la creació, i l'última

de la resurrecció.» La Pasqua ho canvia tot. Tot ja és diferent. És Pasqua. Pasqua eterna. L'alegria d'aquest diumenge és més gran que tot, va més enllà de totes les nostres tristeses i enyorances i fins i tot no té proporció amb cap alegria nostra. El sol del dia de Pasqua, com un dia de primavera, no deixa ni rastre de la neu, s'ha fos tota culpa, tot desamor, tota vergonya. És la més gran i més íntima alegria. Una alegria que ho omple tot. Alta i pura. Ens orienta i ens porta cap al Pare. Ens fa seguir el camí de la vida, amb la llum de Crist que il·lumina els passos. L'antiqüíssim himne del *Phos hilarion* canta: «Joiosa llum santa que ens portes la glòria del Pare del cel immortal, Déu i salvador Jesucrist.» Celebrar la Pasqua és celebrar com el final de la història s'anticipa i el Regne de Déu entra en el

nostre temps. L'Església, per una tradició apostòlica, que porta el seu origen del mateix dia de la Resurrecció de Crist, celebra el misteri pasqual cada vuit dies, en el dia que és anomenat amb raó «Dia del Senyor». En aquest dia els fidels han de reunir-se a fi que, escoltant la Paraula de Déu i participant en l'Eucaristia, recordin la Passió, la Resurrecció i la glòria del Senyor Jesús i donin gràcies a Déu, que els «va fer renéixer a la viva esperança per la resurrecció de Jesucrist d'entre els morts» (1Pe 1,3). Transcriu aquest bell tropari de la litúrgia bizantina: «Una Pasqua divina avui se'ns ha revelat. Pasqua nova i santa. Pasqua solemníssima de Crist Llibertador. Pasqua immaculada i gran. Pasqua dels creients. Pasqua que obre les portes del Paradís. Pasqua que santifica tots els cristians. Pasqua dolcíssima, Pasqua del Senyor. Pasqua! Una Pasqua santíssima se'ns ha donat. És Pasqua. Abracem-nos mútuament. Tu ets la Pasqua que destrueixes la tristesa, perquè avui Crist Jesús ressuscita brillant.» *Estikiràs de Pasqua de la litúrgia bizantina*

Dr. Rafel Serra i Abellà
Prevere de l'arxidiòcesi de Tarragona

Restaurat l'altar del Sagrat Cor d'Aitona

Jordi Curcó

En el rovell de l'ou de la campanya dels arbres fruiters florits d'Aitona, el dissabte 17 de març va tenir lloc la benedicció de la restauració de l'altar del Sagrat Cor de Jesús de l'església parroquial d'aquest poble del Baix Segre.

L'altar va ser bastit els anys quaranta de la mà de la Direcció General de Regions Devastades, que va fer-se càrrec de la restauració d'aquest espai i gairebé catedralici temple que havia estat totalment incendiat i devastat als inicis de la guerra civil.

De bona factura artística, tot i ser de guix, el sumptuós altar vol imitar un retaule neoclàssic de marbre, però mai no havia estat, de fet, decorat com calia. Ara li ha arribat el moment, mercès a la col·laboració de la Diputació, l'Ajuntament d'Aitona i la parròquia, que han assumit plegats el finançament de l'obra a mans dels restauradors lleidatans José A. Ferrer i Lluís Capdevila.

«Ha estat un treball intens, que l'hem fet molt a gust i sense estalviar esforços, ni hores, donant-ho tot: treball, experiència i coneixements», explica Lluís Capdevila, satisfet també per la col·laboració rebuda del poble: «Ha estat un orgull que Aitona ens hagi

Autoritats i infants amb el bisbe de Lleida, Salvador Giménez.

fet de nou confiança.» El mes de febrer de l'any 2016 ja es va fer una altra restauració en aquest temple, en aquella ocasió va ser l'altar de la Mare de Déu del Roser, col·locat a l'altra banda del creuer davant el retaule del Sagrat Cor i també de considerables dimensions.

Pel que fa als dies i hores que s'han emprat en la restauració, José Antoni Ferrer explica que hi han treballat durant 35 dies: «Veníem ben de matí i

a les 9 començàvem a treballar, i acabàvem més o menys a les 8 de la tarda, només descansàvem per anar a dinar. Unes 350 hores.»

I pel que fa a la decoració, el mateix Ferrer explica que s'han fet servir 2.000 fulles de pa d'or, per tal de daurar els elements més singulars del retaule, molt especialment la part central del cambril, on s'encabirà la imatge del Sagrat Cor de Jesús, tot recuperant els elements treballats en relleu que representen els atributs de la Passió: «Per a la gent d'Aitona ha estat una autèntica descoberta i han quedat gratament sorpresos de la bellesa d'aquest altar.» Ferrer explica que pel que fa als elements centrals del cambril, ha calgut imitar el marbre emprant tonalitats blanques i colors ocre i siena pel que fa a la imitació del suposat marbre negre de les columnes del retaule.

El bisbe de Lleida, Salvador Giménez, va acudir a Aitona a celebrar

l'Eucaristia, concelebrada pel rector del poble, Mn. Francisco José Ribas, que no amagà tampoc la seva satisfacció pel resultat final de la restauració, amb un contundent: «Ha quedat preciós!» Finalitzada la missa el bisbe Salvador va procedir a la benedicció de l'altar. Abans però, felicità els restauradors pel seu treball. «La bellesa i l'art ens apropen a Déu», havia dit en l'homília de la missa, agraint l'entesa entre les institucions que ho han fet possible i l'interès del poble d'Aitona per «la que és la vostra església i no pas meua, sinó del poble», digué tot afegint un comentari divertit: «A Aitona sempre esteu de festa.»

Per la seva part, l'alcalde, Rosa Pujol, convidà tothom a contemplar «la meravella i bellesa d'aquest retaule del Sagrat Cor, que ara ofereix la seva millor imatge i que és una important peça del patrimoni cultural, artístic i religiós d'Aitona».

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Contacte:
Tel: 934 092 700
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

Pelegrinatges 18

ROMA Amb audiència Papal Del 15 al 18 de maig	JAPÓ Imperi de l'Orient Del 31 maig al 11 de juny	SUÏSSA Del 14 al 21 de juny
ruta NABATEA DEL SUD D'ISRAEL ANTICS TRESORS CRISTIANS. EPIFANIA ORTODOXA AL JORDA Del 16 al 23 de juliol	BRETANYA i NORMANDIA Fe i patrimoni Del 21 al 27 de juliol	
ÍNDIA Colors del Rajasthan Del 13 al 23 d'agost	CALENDARI DE PELEGRINATGES	

ABRIL PELEGRINATGE a LOURDES 20 al 22

MAIG PELEGRINACIÓ a ASTÚRIES I PICOS D'EUROPA 7 al 11
PELEGRINATGE a FÀTIMA 8 al 10

JULIOL PELEGRINATGE A LA PULLA Pare Pio 6 al 13

AGOST TERRA SANTA 5 al 12

SETEMBRE L'UZBEKISTAN El llegat de Marco Polo

OCTUBRE CALCUTA I BUTHAN Del somriure de santa Teresa al País de la Felicitat

NOVEMBRE L'IRAN La Pèrsia Bíblica

DESEMBRE L'LLUMS DE NADAL A NOVA YORK
Pessebres dels ALPS ITALIANS

CLUB+AMICS

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Recés de Pasqua

Predica Monsenyor Sergi Gordo - Bisbe auxiliar de Barcelona

Dissabte dia 28 d'abril del 2018

al monestir de Valldonzella, c/ Cister, 41-45, de Barcelona

PROGRAMA:

10 h Benvinguda
Laudes
Xerrada a càrrec de Sergi Gordo
Temps de pregària personal
12.30 Celebració de l'Eucaristia

Les places són limitades

Cal fer una aportació mínima de 5 euros per persona

Per fer la vostra reserva,
MERCÈ PAPIOL - Relacions Públiques

Tel. 934 092 770

mpapiol@clubmes.cat – www.clubmes.cat

Mai no renunciarem

Voldria manifestar el meu total desacord amb l'escrit del senyor Eduard Brufau que, sota el títol *Un deure indefugible* (i II), fou publicat al número 2.008 de *Catalunya Cristiana*. Allí, en Brufau, ens planteja que, per sortir del bloqueig polític actual, els independentistes hem de renunciar al nostre projecte de país, i a canvi, el govern espanyol hauria de deixar de reprimir-nos pel que vam fer els catalans aquests darrers mesos. Això, senyor Brufau, no és un acord, això és una rendició en tota regla. Algú s'imagina que, per exemple, als cristians perseguits per l'Estat Islàmic, se'ls plantegés renunciar a la seva fe a canvi de no patir més violència?, això seria un «acord» just? No, senyor Brufau, els independentistes no renunciarem mai a la independència votada i a la República Catalana proclamada.

MIQUEL ÀNGEL RODRÍGUEZ I FERNÁNDEZ
Tortosa

Quietud amarada d'amor

«M'estimo més la quietud», deia, i es quedava llargues hores sola, en silenci...

Era persona de vida interior, i, si bé li agradava escoltar a la ràdio o veure a la televisió la Santa Missa, pregàries litúrgiques, programes religiosos, el Rosari..., estava bé en silenci.

Era una quietud amarada d'amor. Estic segura que en aquest silenci contemplatiu pensava en els fills, els nets, altres familiars, persones

Xàldigues per a l'alegria

«El dret a l'alegria»

Paul Wilhelm von Keppler va ensenyar a les universitats de Tübingen i de Friburg. Després va ser bisbe de Württemberg. Va editar un llibre sobre l'alegria. Afirmava:
«Tota persona té dret a gaudir de l'alegria.
»L'alegria és una necessitat essencial per a la vida.
»L'alegria és un principi i una força vital important.
»Des de la infància a la vellesa, necessitem alegria.
»L'alegria és necessària per a les funcions físiques, intel·lectuals; per a la vida espiritual i per a la relació amb els membres de la família i de la comunitat.»
Tenim dret a l'alegria, sí. Però hem de treure-la del nostre interior: del deure complert, del treball ben fet, de la renúncia al propi jo, de la pràctica de les virtuts, del compliment del precepte de l'amor.

J. M. Alimbau Argila
(Medalla de Plata de l'Institut de Teologia Espiritual)
*Xàldiga: espurna de foc, d'un tronc resinós, en cremar-se

conegudes..., i els presentava a Déu.

I aclucava els ulls, no perquè dormís; per esguardar Déu no calen els ulls del cos, hi veiem millor amb el cor.

Silenci contemplatiu. Quietud plena d'amor.

D'aquí brolla la Vida. I d'aquí brollava la seva alegria, la seva pau, el seu pensar o patir per l'altre...

Quant hem d'aprendre d'aquestes persones que als ulls del món no fan res, perquè per l'edat i la malaltia ja no poden treballar.

Als ulls de Déu són molt valuoses. Estan oferint el millor, el seu sofriment, la seva oració, l'abandó confiat a les seves mans...

En silenci, sense que ningú se n'adoni, fan que el nostre món sigui una mica millor.

GNA. NÚRIA VIÑOLAS ESTEVA
Cornellà

Tradicions cristianes

A les festes de Setmana Santa, alguns polítics posen en dubte la necessitat o conveniència de les tradicions cristianes. Penso que un estat aconfessional no està renyit amb costums arrelades i estimats per pobles on aquesta tradició passa de pares a fills, fins i tot, on no es practica una fe sòlida.

És per això que, fins i tot, crida l'atenció que ajuntaments laïcistes mantinguin els passos de Setmana Santa. Crec que és lloable aquesta última actuació en defensa de la tradició.

CRISTINA CASALS MASSÓ
Esplugues de Llobregat

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Mals consellers

Pot impartir consell espiritual qual-sevol cristià? M'explico. Una senyora coneguda meva i que passava un mal moment en la seva vida fou abordada en una església per algú que es va oferir per aconsellar-la espiritualment. Es veu que aquest suposat *conseller* l'estava observant i s'adonà que estava trista. Li va preguntar què li passava i li va facilitar el seu telèfon, dient-li que podia ajudar-la. Ella el va trucar i es van trobar. A partir d'aleshores, l'ha citat diverses vegades per «orientar-la» espiritualment. Aquesta senyora ara està molt desconcertada pels consells que li dona i veu amb perplexitat que el *conseller* li diu el que ha de fer i el que no ha de fer. Jo li he preguntat per aquest *conseller* i em diu que és algú molt espiritual. Vol dir que no seria millor que parlés amb un mossèn amb criteri? Què li puc aconsellar?

La seva consulta és força interessant i, fins i tot, jo diria que és d'interès públic. Per això la recullo en la meua columna. Se'n faria creus, de la quantitat de persones desorientades que en assumptes força importants de la seva vida es guien pels consells de gent absolutament incompetent o manifestament nefasta. Persones que abans de prendre decisions importants de la seva vida acudeixen a astròlegs, endevinaires, bruixots i altres aus malastrugues. Persones que posen la seva salut en mans d'impostors i espontanis. Recordo el cas d'una dona que acudia a un suposat terapeuta i que va acabar denunciant-lo per intent d'abús sexual. Com deia el papa Francesc, cal anar molt amb compte amb els falsos profetes que en tants àmbits, i especialment en l'àmbit espiritual, s'aprofiten de les persones i dels seus estats anímics per confondre i extraviar molta gent. El cas que vostè comenta és particularment greu, perquè aquest encantador s'aprofita de la situació d'un lloc eclesial per captar les seves víctimes. Veig que vostè coneix aquesta senyora i per això li proposo que li parli amb confiança per esbrinar qui és en realitat aquest curiós *conseller* i en nom de qui actua. Pregunti-li també si posaria la seva salut en mans de qualsevol espontani. L'orientació espiritual en l'Església pertoca únicament als pastors de les ànimes, normalment en el context del sacrament de la penitència, a monjos i religiosos i a persones que acrediten una provada trajectòria cristiana i espiritual, una deguda formació i de les quals pot respondre l'Església. Apropiar-se d'aquest ministeri és un veritable delictes i pot tenir efectes devastadors. I, finalment, cal advertir al rector d'aquesta parròquia perquè faci el que li correspon amb aquest usurpador.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo: elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).

Amb bon humor

«Sense paciència, humilitat i respecte,

Gerhard Grenzing, mestre orguener

Joan Andreu Parra

«Cal tenir en gran estima a l'Església llatina l'orgue de tubs, com a instrument musical tradicional, el so del qual pot aportar una esplendor notable a les cerimònies eclesiàstiques i aixecar poderosament les ànimes cap a Déu i cap a les realitats celestials.» La instrucció 120 de *Sacrosanctum concilium* (1963) reprèn la intuïció de sant Tomàs d'Aquino que set segles abans ja va atribuir a l'orgue el seu caràcter sacre en el comentari al Salm 32.

«Una persona que no és espiritual no pot crear un instrument musical que és espiritual. Quan la gent entra en una església amb un orgue i un bon organista, no ha de sortir igual que com n'ha entrat», assegura el mestre orguener Gerhard Grenzing (1942), fill d'Hamburg, com Felix Mendelssohn, i instal·lat al Papiol des del 1973.

Les mans de l'equip del taller Grenzing han restaurat orgues (Santa Maria del Mar, Palau de la Música Catalana, entre d'altres) i han construït autèntics gegants musicals com els orgues de la Sala Simfònica de l'Auditorio Nacional de Madrid, el de la Maison de Radio France a París o el de la catedral de Brussel·les. Malden per lliurar a la basílica de la Mercè de Barcelona el que serà el primer orgue nou fet pel taller a Catalunya.

A la seva família no hi ha tradició de constructors d'orgues, únicament l'àvia que era intèrpret de piano. En canvi, vostè sent fascinació des de petit pels orgues.

Encara tinc gravat el so de l'orgue d'una parròquia d'un poble petit del nord d'Alemanya; perdo les cares de vista en un tres i no res, però els sons em queden. Quan vaig dir a la família i a l'escola que em volia dedicar a construir orgues tothom, excepte el meu avi, s'hi va posar en contra: deien que era una feina on no guanyaria diners, que viatjaria molt, que era un ofici molt exigent.

En quin moment de la seva vida «fa clic»?

Amb 17 anys vam anar a l'excursió de final de curs a Sant Joan de Lüneburg i tocaven un orgue. L'excursió seguia, tothom marxava i quan el vaig sentir em vaig dir: «Ningú no em traurà d'aquí. Vull fer aquests orgues tan guapos.» Ho tenia molt clar i també tenia la il·lusió de sentir i conèixer orgues arreu del món: vaig fer molts viatges en autoestop, amb bicicleta. Fins avui aquesta il·lusió no ha minvat gens ni mica.

Què li aporta, a vostè?

La felicitat d'haver trobat molt aviat el meu destí molt més que professional, vital. També la reflexió sobre la responsabilitat que porta això: ja que tens la sort de poder fer-ho, ets reconegut, tens l'obligació de fer-ho bé, de progressar, d'ensenyar i d'estimar els orgues. El sentit de la vida és aprendre i estimar. Si invertíssim la pregunta i em diguessin que no puc continuar, tindria

Gerhard Grenzing, amb la seva filla Natalie que porta l'organització de l'empresa, al taller del Papiol.

una profunda infelicitat.

El seu mestre de l'ofici, Rudolf von Beckerath, què li va ensenyar?

Vaig estar cinc anys i mig al seu costat i li estic molt agraït. Ens va transmetre el respecte i l'ètica i això va fer que se li tanquessin moltes portes. Coses que no vaig entendre en el seu moment, ara sí que les entenc. Tinc molt clar que l'estètica va amb l'ètica, si no, no funciona. A part de l'ofici tècnic, manual i artístic.

Ens falta avui aquesta actitud d'humilitat discipular?

Quan al taller entra una persona li fem un test d'actitud i veiem ràpidament si té paciència, humilitat, si té ganes d'arribar on li posen la fita. Sense

això, ningú no pot fer orgues. Quan restaurem orgues és molt important el respecte i sempre dic al meu equip: «Aquest és el mestre de fa dos o tres segles, que ha tingut la seva idea, que ve d'una experiència, una dedicació, un aprenentatge previ. I va arribar a fer un orgue amb molts pocs mitjans i moltes dificultats.» Conec altres actituds a l'enfrontar-se a un orgue que em saben greu.

La seva vocació ha fet fàcil el camí?

Ha calgut resistir certes dificultats. La vida inicial no va ser gaire fàcil. Va bé mirar el retrovisor de la vida, fins i tot la gent que no et volia bé. La meva dona Maria Teresa és qui m'ha donat

suport moral, tàctic... sense ella no estariem asseguts aquí.

El patrimoni musical a Catalunya

L'organista titular de la Sagrada Família, Juan de la Rubia, explica que un orgue «és una màquina molt complexa, cal tenir-ne cura i evitar que caigui en desús». Com tenim de cuidats els orgues a Catalunya actualment?

Als Països Catalans (hem treballat molt a les Balears i València, també) són molt respectuosos amb la història i el llegat cultural. Els cuiden, però sempre hi ha el filtre econòmic, que fa que no li donin tant de valor com en realitat tenen. Els orgues necessiten un mínim de manteniment. Quan se celebren els concerts dels «Orgues de Catalunya» fem un repàs molt ràpid, com una ITV millorable. Ens cuidem dels nostres orgues siguin on siguin (Mèxic, Bogotá, Corea, Japó, Brussel·les...) per preservar-los cap al futur. Estic convençut que, amb el temps, aquest desig de preservar, de mantenir correctament els orgues, millorarà.

Al taller sou un equip de 18 persones de set nacionalitats diferents que treballen artesanalment. Què us uneix?

Un pintor pot fer quadres sol, un orguener, no. Per això hem creat un equip amb cos i ànima; entre tots intentem aconseguir aquests resultats que no sempre són fàcils. És un equip molt format, treballem braç a braç, fem obres difícils, a vegades viatges llargs, estades fora. Compartim la il·lusió i la fascinació per l'orgue, sense la qual no pots fer instruments: si no ens en-

L'orgue, instrument predilecte de l'Església

Malgrat que és habitual pensar en el binomi orgue-església, el cert és que aquest instrument musical es va inventar 200 anys abans de Crist. «La veu de l'orgue va entrar a poc a poc a les esglésies a partir del segle X aproximadament», remarca l'orguener Gerhard Grenzing. Va ser Gerbert d'Orlhac—que més endavant es va convertir en el papa Silvestre II—, originari del sud de França, que va anar a estudiar com construir orgues a Còrdova i va perfeccionar aquest art.

«L'orgue és l'instrument predilecte de l'Església després de la veu, perquè és el més espiritual —argu-

menta Grenzing—. També abasta uns sons que cap altre instrument no pot fer i, a través d'aquests sons, pot arribar més endins de la persona i enriquir-la molt més.» Al so s'hi afegeix l'acústica dels temples. «L'Església té la missió que una persona surti millor que com ha entrat al temple, per això l'orgue és una eina perfecta.»

Grenzing recorda que per aquest motiu a Catalunya i a tota la península Ibèrica hi ha hagut orgues a molts pobles i ciutats, «fent molts esforços econòmics per aconseguir el suport espiritual de la Paraula a través de la música».

ningú no pot fer orgues»

Quim Roser

El nou orgue de la basílica de la Mercè (a la imatge, desmuntatge de l'antic orgue Estadella) es farà servir tant per a la litúrgia com per a concerts i comptarà amb tres teclats i pedaler, 2.800 tubs i 42 registres.

tenguéssim seríem un orgue de gats. La nostra fita compartida és satisfer un client que ve al Papiol, potser des del Japó, i que confia que tu sàpigues fer un resultat com el que ells han vist o sentit en altres llocs, però si pot ser, millor encara, i dins de la seva filosofia.

Quin és el seu paper?

El taller no necessita un gran director, és el sentit comú de la comunitat. Som una mica com la comunitat d'un monestir: espiritual, tècnica, pràctica i de molts anys de convivència i resultats que ens donen confiança. Però cada vegada el repte és nou i sempre ens diem: «Més difícil, més interessant.»

Vostè és molt autocrític i també entusiasta amb la seva feina. Què li falta fer? El seu somni és finalitzar l'orgue de la basílica del Pi?

Barcelona s'ha d'adonar que aquest instrument no pot continuar com està. Mn. Vidal, que va ser exemple en el sentit social, al mateix nivell volia un orgue per a Barcelona, a l'altura de la ciutat i de Catalunya, que simbolitzés el nivell cultural de la ciutat i li donés prestigi. En aquests moments és exactament al revés. Des del taller hem fet el que hem pogut: l'inici, l'hem estudiat, l'hem plantat al lateral de l'església, vam dissenyar un moble que és pràcticament un retaule, gairebé un tríptic, que es correspon amb l'espiritualitat d'aquest orgue i la recuperació de la història. El «problema» és que aquesta petita part de l'orgue sona massa bé, per acompanyar missa, per a petits concerts, és més que suficient.

El gran orgue de la basílica de la Mercè

La història de qui va ser el seu predecessor, Gaetà Estadella, el mestre orguener de la Mercè, és

«El sentit de la vida és aprendre i estimar»

«L'estètica va amb l'ètica, si no, no funciona»

«Als Països Catalans es cuiden els orgues, però sempre hi ha el filtre econòmic»

«Al taller som una mica com la comunitat d'un monestir»

ben interessant. Construeix l'actual orgue de la Mercè entre el 1940 i el 1944, però mor abans (1944) deixant-lo inacabat.

Tenim molt de respecte per l'esforç que van fer la basílica i l'orguener per

fer aquest orgue. Van ser temps difícils i ara està en venda. El moble, el disseny, el respectem. El que estem fent serà un orgue de mida molt apta per a l'església i amb prou recursos. Serà una aportació important per a Barcelona. Estem molt agraïts a la confiança de la Germandat de la Mercè i a l'aportació de «la Caixa», però l'esponsorització no està acabada. S'estan fent molts esforços per acabar l'orgue com està previst i, si pot ser, enriquir-lo una mica més perquè sigui el més esplendorós possible, el moment és ara. Ens il·lusiona que se senti un orgue amb una riquesa que mereix Barcelona i la Mercè.

Els darrers anys s'han construït tres grans orgues a Catalunya: Poblet, Montserrat i el de la catedral de Tarragona. Què aportarà de diferencial el de la basílica de la Mercè?

Aquests orgues que heu esmentat són magnífics, fets per molt bons artesans. El nostre resultat, el deixo sempre al criteri dels altres. Modestament fem l'esforç, posem la il·lusió i tota una experiència que va molt més enllà, com per exemple, en la restauració d'aquests orgues autèntics i conservats en origen.

Catalunya, terra d'orgues

«L'orgue, en els nostres temps, és un instrument molt poc valorat. L'orgue tubular ha sofert una devaluació i un menyspreu injustificable, venint, fins i tot, des d'instàncies eclesials. A casa nostra, primer amb la guerra civil i la gravíssima destrucció de patrimoni eclesial, i posteriorment el Concili Vaticà II que va introduir dins de les esglésies altres instruments no del tot litúrgics, han fet que l'orgue sigui a molts llocs com un element incòmode, fins i tot de rebuig, com anacrònic, car de mantenir i poc atractiu per als fidels.»

«Amén. Més clar no es pot dir», coincideix Gerhard Grenzing després de llegir-li l'opinió del professor i autor de la tesi doctoral *L'orgueneria a Catalunya (1688-1803). Catalogació, descripció i estudi de documents contractuals*, Miquel González, en una entrevista a CatalunyaReligio.cat. «Afegeixo que la nostra feina sempre és constructiva —matisa Grenzing—. La qüestió és la qualitat; el públic sempre s'adona si un orgue i un organista són bons. De la mateixa manera que quan un predicador diu coses interessants, la gent calla, amb l'orgue litúrgic passa el mateix.»

No en va, el Grenzing més jove després de viatjar per Europa, va arribar a Mallorca i durant uns anys (1967-1973) es va amarar dels «orgues purs» que, a diferència dels de la península, allà es van lliurar de la crema durant el desastre de la guerra civil [es calcula que només a Catalunya es van destruir mil orgues]. El seu referent és «el Gaudí dels orgueners», Jordi Bosch. «Els orgues de Mallorca ens van donar la lliçó de com és l'orgue català: té un llenguatge personal, diferent, hereu directe de les escoles anteriors que van estar aquí (alemanys, flamencs, francesos, suïssos, italians...). Hi ha un pont cap a Flandes i Alemanya que està dins els orgues. Són orgues més polivalents, lluent, amb colors i molta energia», subratlla Grenzing. I ho exemplifica amb l'orgue que van restaurar de Santa Maria del Mar —«un orgue petitet, però com omple l'espai!»

A partir del 15 d'abril

Nou format, el mateix cor.

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació i de cultura religiosa
ANY XXXVIII | NÚM. 2012
2,70 € | 15 ABRIL 2018

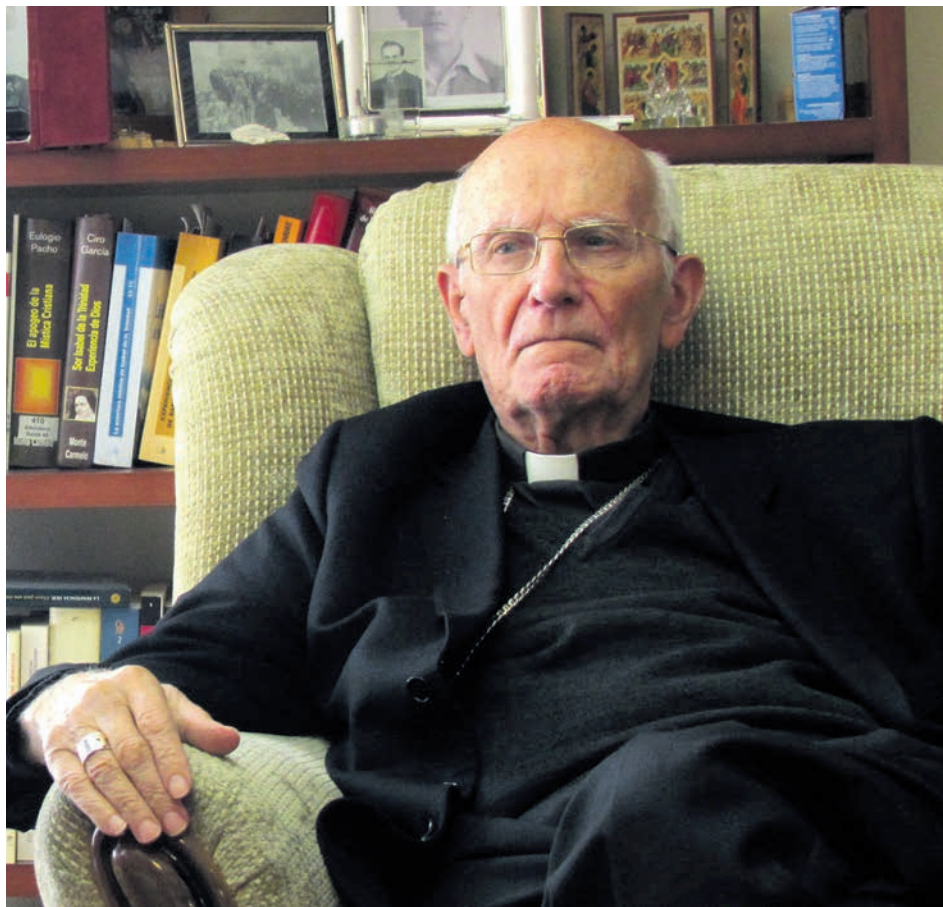
En memòria de Don Elías Yanes

P. Domingo Legua

Amb prou feines feia tres anys que m'havia ordenat sacerdot quan va venir a l'arxidiòcesi de Saragossa Don Elías Yanes. Les nostres primeres trobades van ser esporàdiques i superficials: durant alguna reunió dels sacerdots en el ministeri de serveis pastorals o quan anava a alguna de les parròquies per administrar el sagrament de la Confirmació. Era discret, tenia una gran habilitat per a l'escolta i un caràcter eminentment tímid. De qualsevol manera, el meu coneixement d'ell era succint, una percepció *grosso modo*. Però on realment el vaig conèixer va ser a la República Dominicana.

Feia dos anys que jo havia arribat al país i Don Elías ens va visitar als sacerdots aragonesos destinats a Santo Domingo que, llavors, érem un bon grup. Tots assumíem responsabilitats pastorals en parròquies de la perifèria del Gran Santo Domingo. Trobar-lo en aquest context nou em va sorprendre: aquell home tímid que havia conegut a Espanya ara es mostrava molt més proper, dialogant i sobretot afectuós amb la gent de les parròquies que el saludaven. Mai no hi faltava un somriure ni un tracte amable.

L'any 1992 va ser enviat, suposo que per la Conferència Episcopal Espanyola, a la quarta conferència del CELAM, que va obrir el papa Joan Pau II l'octubre del 1992, on se celebraven els 500 anys de l'evangelització del continent americà. La República Dominicana, un país pobre, no disposava d'espais adients per acollir els més de 300 visitants entre cardenals i bisbes que van ser convidats per a aquest esdeveniment. Des de la conferència de l'episcopat dominicà se'ls va distribuir

en els pocs hotels que llavors hi havia a la ciutat de Santo Domingo. Al segon dia de l'inici de la conferència em va trucar Don Elías per dir-me si jo disposava d'una habitació al Seminari on pogués acollir-lo. Alguns dies després alguns bisbe també van optar per anar a parròquies en comptes d'estar-se a hotels. Els semblava més coherent.

Una de les grans virtuts del dominicà és que no té sentit del ridícul. Això els permetia als seminaristes parlar-hi amb tota naturalitat i sense complexos, tot i que ell fos un bisbe. Recordo el tracte delicat i d'una ten-

dresa exquisida per part de Don Elías en relació amb els seminaristes. En algunes sortides, vaig veure Don Elías alegre i somrient segurament per les preguntes jocosos o amb alguna indiscreció lleugera, inconscients ells de l'envergadura intel·lectual de la persona de Don Elías.

En viatges successius també el vam hostatjar en una casa per a vocacions adultes al sacerdoti, nois grans, molts d'ells amb carreres universitàries. Igualment Don Elías va ser assequible per a tothom tant en estones de diàleg com en llargues sobretaulas, així com

en algunes respostes a preguntes que li feien. Don Elías era un gran intel·lectual. Tenia una capacitat de memòria vertiginosa. El seu pensament era clar, profund i molt organitzat. A la casa de vocacions adultes recordo que un dels nois estava preparant la tesi en teologia i li ho va comentar a Don Elías. Quan va tornar al migdia, Don Elías ja li havia preparat tot l'esquema de treball de llicenciatura incloent-hi els llibres, capítols i pàgines que havia de llegir per preparar la tesi.

El tret més significatiu que jo destacaria de Don Elías era la sensibilitat, la finor, l'exquisidesa i la tendresa en el tracte. Tot i que era extremadament tímid, era cordial, amable, discret i prudent i amb gran capacitat per a l'escolta.

Pels molts cops que el vaig hostatjar no era difícil imaginar que la font d'on li venien tots aquests valors i qualitats era la quantitat d'hores que passava tot sol a la capella. Entrava a les 6.00 am i no en sortia fins a les 10.00 am.

Em consta per converses que, per la seva capacitat impressionant de treball, ha estat un dels homes més influents en l'Església dels darrers 50 anys. Va ser un home valent, molt clar, i mai no es va caracteritzar per brusquedats ni per sortides de to sinó que va ser aquell mitjancer fi i agut que va saber dir les coses amb claredat i sense deixar ferides, tant amb polítics de la transició com en els primers governs socialistes.

Em resulta difícil ser objectiu per la proximitat i l'estima que li vaig tenir i no m'estranyaria gens, tot i que això sigui el menys important, que l'Església en reconegui les virtuts heroiques, com a cristià, com a sacerdot i com a bisbe, amb dedicació plena, total i absoluta i el seu amor a l'Església.

Mn. Josep Escós i Sarsanedas

Jacint Medina, *pvre.*

És costum que un rector, quan deixa una parròquia, faci un petit escrit de comiat. Tu no l'has pogut fer. Però els feligresos de Navarcles, tots els seus habitants i tanta gent que t'ha conegut per altres motius servarem de tu molts bons records. Jo mateix, quan per causa de la meua vellesa i de la malaltia de la meua germana, vaig pensar a venir a viure a la residència de Navarcles, t'ho vaig consultar primer a tu, i tu ja en vas parlar al patronat, de manera que vam ser molt ben rebuts, fet que és molt d'agrair. Durant aquests dos anys hem congeniat molt, i fins i tot hem tingut alguna cosa en comú: d'una banda, tant la teua mare com el meu pare eren fills de Rupit, i de l'altra, tots dos hem estat rectors de Navarcles.

Penso que la parròquia de Navarcles et recordarà sempre, perquè has estimat tothom i ells també t'estimen. Ho han demostrat en la teua malaltia un xic llarga. Totes les vegades que anaves i venies de l'Hospital de Sant Joan de Déu, on passaves alguns dies, sempre has tingut algun feligrès que t'ha acompanyat i, sobretot

en la temporada més llarga, a part dels teus familiars, una feligresa es cuidava d'organitzar els torns de les persones per fer-te companyia. Naturalment, el mig any que has viscut malalt a la residència has estat molt ben acollit per tothom. L'estimació rep estimació.

Vas donar un bon testimoni, en rebre el sagrament de la Unció dels malalts. L'Església, ja ho sabem, és un signe de salvació. Ella no salva: és santa i pecadora. És Jesucrist qui salva. Tot sagrament és una acció de Jesucrist. Ens vas demostrar la satisfacció d'haver rebut aquest sagrament. A la vegada fou un exemple per a tots nosaltres, perquè vas ser conseqüent amb el que predicaves.

Bé, Josep, hem celebrat la Setmana Santa. Tu no hi has pogut ser; però pensa que la feina que vas fer a Navarcles en la preparació i l'organització de grups per a diverses activitats —catequesi, Càritas, grups de Bíblia, MIJAC, pregària, Vida Creixent, litúrgia, ADAP, lectors, flors, neteja, full parroquial, consell parroquial, consell d'economia, etc.— servirà perquè tots ells puguin continuar, gràcies a l'empta i testimoni que els has donat.

Bulgària Sacra

8 dies | 7 nits

Vols i trasllats
des de Barcelona

Pagament en
3 mesos

Sortides 21 de juliol
i 7 d'agost

Visites a Sofia, Vitosha, Rila, Rozhen, Melnik, Plovdiv i Bachkovo

Hotels 5*
Habitació doble
Pensió Completa

1.100€
292€

Suplement habitació individual

Preu des de per persona en hotels 5* i règim de Mitja Pensió + 7 dinars, vàlid per a un grup de 29 persones. Inclou: avió classe turista Barcelona - Sofia - Barcelona i taxes d'aeroport, taxes locals, circuit en autocar amb guia professional autoritzat de parla hispana durant tot el recorregut, acompanyant de Turisme Religios de Viatges El Corte Inglés per a tot el viatge i visites segons el programa (consulteu-ho). No inclou cap tipus d'extres en hotels i restaurants o qualsevol altre tipus d'extres o serveis no especificats al programa. Consulta'n les condicions. Pagament en 3 mesos: consulta'n les condicions i els plans de finançament. C.I.C.MA 59 - HERMOSILA 112 - MADRID.

Consulta'n més informació i condicions:
933 635 760 • julianalcalderueda@viajeseci.es

VIATGES *El Corte Inglés*

TURISME RELIGIÓS

Actualitats científiques

Formació dels núvols i canvi climàtic

És ben clar que la temperatura ambient influeix en la formació dels núvols. En conseqüència si hi ha canvi climàtic (i sabem que n'hi ha) farà variar la manera com es vagin formant les nebulositats en el nostre planeta. Ara bé, l'interrogant que planteja això és: aquesta nova formació contribuirà a fer que minvi la velocitat del canvi climàtic o bé, al contrari, encara l'accelerarà? Els científics s'ho han plantejat. La pregunta no és fàcil de respondre. Cal tenir en compte les observacions, a més del que la teoria podria suggerir. No tenim prou informació teòrica per decidir quina és la resposta correcta. La professora de la Universitat de Columbia (Estats Units), Kate Marvel, experta en el tema, ha escrit sobre això un llarg article que Investigación y Ciencia ha publicat en el número de febrer d'enguany.

I què explica aquesta doctora? Ens exposa que gràcies als dos satèl·lits, *CloudSat* i *Calipso*, d'observació terrestre, llançats pels Estats Units el 2006 i que orbiten entorn de la Terra prenent dades de la nostra atmosfera, s'ha pogut arribar a alguna conclusió. Sabem que el nostre planeta es troba rodejat pels núvols en un 70% i ara s'ha vist que les capes de núvols baixos tenen tendència creixent d'emigrar cap als pols, mentre que els núvols alts van ascendint a altituds majors.

Què vol dir això? Que si continua la tendència s'accelerarà l'escalfament planetari. Aquests dos fets escalfen, no refreden. S'ha comprovat. És una perspectiva poc reconfortant. S'ha vist també que hi ha núvols que van tenint menor quantitat de gel i més aigua, i això podria contrarestar una mica l'escalfament. Però s'ha calculat que aquest fenomen té una influència molt migrada respecte del conjunt.

Així, doncs, cal pensar en escalfament no frenat.

I acaba l'article dit amb una referència a una de les causes que influeix en el canvi climàtic i és originada per la humanitat: les emissions de gas carbònic, per molt que encara hi hagi gent que negui que siguin els humans els qui, amb això, puguin contribuir al canvi. L'article acaba amb aquestes paraules: «Si les emissions de CO₂

continuen creixent, la Terra s'escalfarà considerablement. Els núvols, segons sembla, empitjoraran les coses o, com a mínim, no ajudaran a mitigar el problema. Aquesta tasca és nostra.»

I nosaltres acabarem dient que estem d'acord en aquesta última afirmació: ens toca a tots, és feina que hem de tenir en compte perquè ens afecta de debò: minvar les emissions del gas carbònic.

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Tradicions remeieres

Fra Valentí Serra de Manresa
Arxiver dels caputxins

El trepó o tripó

El trepó o tripó és una planta remeiera que també es coneix amb els noms de *candelera*, *cua de moltó* i *blenera*; (llat., *Verbascum thapsus*; cast., *verbasco*, *gordolobo*). Aquesta planta a voltes assoleix l'alçada d'un home en un procés de creixença que dura dos anys. Els antics frares el trepó el van descriure com «una herba medicinal d'arrels perpendiculars y blanquinosas, la cama dura y cilíndrica de cinch a sis peus d'alta y cuberta tota la planta d'una borra blanca o cendrosa molt atapahida» (*Receptari*, s. f.).

Del trepó s'aprofita, per a usos remeiers, principalment, la tija amb la flor —molt agraciada amb una substància anomenada *verbasterol*— i que cada any cal assecar al sol en començar l'estiu per tal de poder-ne fer un ús mèdic en temps d'hivern per tal de desfer les mucositats produïdes pels grans refredats, tal com consta en una antiga recepta pròpia de la tradició conventual: «*El sabor del verbasco es dulce y*

mucilaginoso. Recójanse las flores en los meses de mayo y junio, y con ellas se prepara una infusión que se debe hacer filtrar por un tamiz, y se emplea como emoliente, pectoral y calmante en los resfriados y catarros. Constituye una de las cuatro flores pectorales, y se usa en fumigaciones contra el reumatismo. Para aumentar su eficacia y sus efectos se mezcla, por mitad, el verbasco con la malva, y se obtiene un poderoso disolvente de las mucosidades» (BHC, *Pócimas de capuchino*, 56).

La fulla del trepó és també remeiera i, tradicionalment, s'havia usat per temperar els dolors hemorroidals, segons consta en una recepta compilada pel Dr. Pius Font i Quer: «*Las hojas del verbasco, después de hervidas con leche, pueden aplicarse en cataplasmas contra las hemorroides, porque calman sus dolores*» (*Plantas medicinales*, 416). Al l'article vinent us parlaré, si Déu vol, de les propietats remeieres de la berbena o herba berbera.

SANT JOAN D'ÀVILA

Epistolario

Selección de cartas

Cuadernos Palabra, 2017, 287 pàg.

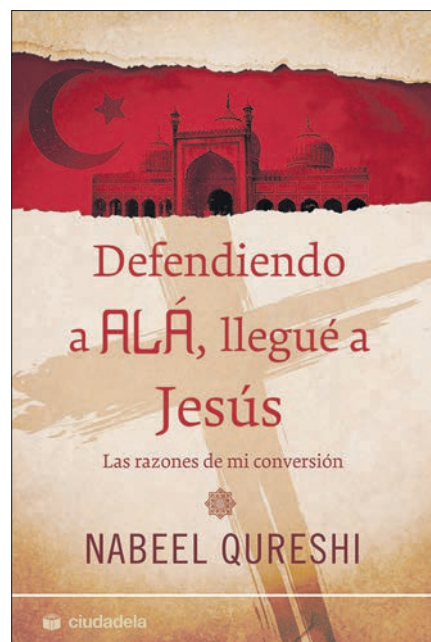

Aquest extraordinari doctor de l'Església continua dient molt a l'home d'avui. Les seves cartes traspuen saviesa, sentit comú i sentit sobrenatural. La versió realitzada actualitza el llenguatge propi del segle XVI, manté fidelment la frescor i permet al lector d'avui recollir el gust d'una llengua que tan meravellosament van conrear els escriptors del Segle d'Or de les nostres lletres.

NABEEL QURESHI

Defendiendo a Alá, llegué a Jesús

Ciudadela Libros, 2017, 349 pàg.

Aquest relat fascinant presenta als lectors una història poderosa sobre el xoc entre tots dos credos dins del cor d'un home que aplega diferents característiques excepcionals: una ment brillant, una sinceritat extraordinària i la voluntat fèrria d'examinar les proves sense que li importi a on el conduiran, cosa que l'acabarà duent a la figura de Jesús de Natzaret.

ELISABETH KÜBLER-ROSS

Fotografies de Mal Worshaw

Vivir hasta despedirnos

Ediciones Luciérnaga, 2018, 155 pàg.

«Els éssers humans tenen un gran avantatge sobre tots els altres éssers vivents, és la llibertat d'elecció.» En aquest llibre, tan extraordinari i important és el text com les imatges. Tots dos poden donar-nos noves idees sobre com preparar aquest comiat que ha de ser un diàleg entre els que partiran i els seus familiars, conduint-los a l'acceptació de la inevitabilitat de la mort.

JOSÉ MARÍA QUINTAS RIPOLL

Mar de llama

Ciudad Nueva, 2018, 263 pàg.

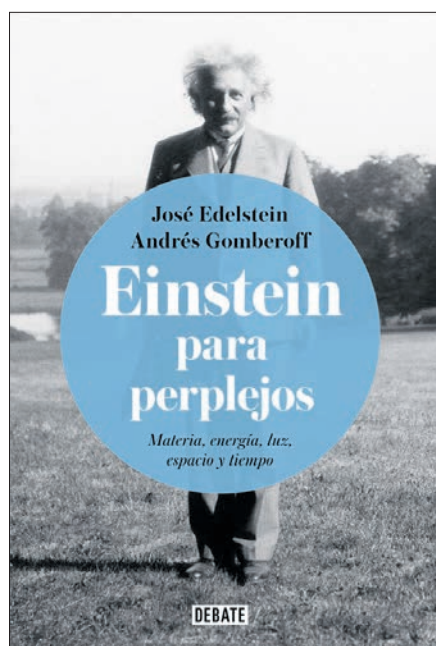

Aquest llibre dona a conèixer el cor del pensament i de les intuïcions místiques originàries de Chiara Lubich, tretes de les seves cartes de joventut redactades entre el 1943 i el 1949. Escrites amb un llenguatge jove i apassionat, desvetllen perspectives noves per a la mística i l'espiritualitat, sorprenents en una jove mestra de primària, amb una sòlida fe formada en la societat catòlica tradicional de Trento.

JOSÉ EDELSTEIN
ANDRÉS GOMBEROFF

Einstein para perplejos

Debate, 2018, 281 pàg.

Albert Einstein és un model universal de la intel·ligència, la humanitat i la imaginació. La seva obra, però, ha quedat distant per al públic general. Aquest llibre contundent sobre el premi Nobel ens instrueix i diverteix amb un plantejament obert a qualsevol lector interessat en el seu pensament, perquè «parlar d'ell és parlar de la humanitat que hi ha a la ciència, idioma universal dels éssers humans».

GABRIELE ROMAGNOLI

Viatjar lleuger

La vida amb equipatge de mà

Àtic dels Llibres, 2018, 90 pàg.

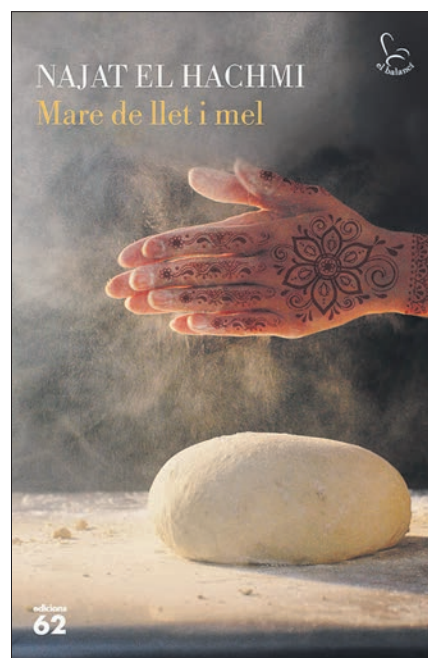

A la vida et passaràs 23 anys dormint, 20 anys treballant, 6 anys menjant, 5 anys esperant, 4 anys pensant, 228 dies rentant-te la cara i les dents i tindràs 46 hores de felicitat. Això és el que Gabriele Romagnoli va aprendre tancat en un taüt a Corea del Sud quan va simular el seu funeral. Un llibre per tots aquells que recorren el viatge de la vida i desitgen afegir alguns minuts a aquestes 46 hores de felicitat.

NAJAT EL HACHMI

Mare de llet i mel

Ed 62, 2018, 400 pàg.

Aquest llibre narra en primera persona la història d'una dona musulmana del Rif, la Fàtima, que ja adulta, casada i mare, deixa enrere la família i el poble on ha viscut sempre, i emigra amb la seva filla a Catalunya, on lluita per tirar endavant. Aquesta història narra les dificultats d'aquesta immigrant, a més del desajustament entre tot el que ha viscut fins ara, i en el que creia, i aquest món nou.

DIDIER DECOIN

La oficina de estanques y jardines

Alfaguara, 2018, 347 pàg.

El Japó, 1100. Al costat del riu Kusagawa hi ha un petit llogarret conegut més enllà de les seves fronteres per ser l'encarregat de proveir els estanys de la ciutat imperial amb les carpes més boniques. Però aquest any el destre pescador que du a terme aquesta tasca ha mort, i la seva jove vídua és l'única que potser podria reemplaçar-lo. La Miyuki emprèn un llarg viatge en el qual haurà d'afrontar amenaces i monstres.

Crítica literària

Informar i observar, per prevenir, per reparar...

En un mateix dia em coincideixen dos fets: llegeixo a la premsa un article sobre *El calvario de los padres de niños que sufren bullying*, i m'assabento de la presentació de la col·lecció Sentircontes. Llegeixo l'article i vaig a la presentació.

A l'article s'incideix en la necessitat de les campanyes de sensibilització sobre l'assetjament. Campanyes rigoroses, allunyades dels focs artificials que tant atrauen però amb un efecte que s'esvaeix ràpidament. Es presenta el testimoni de dues víctimes d'assetjament a l'escola amb noms ficticis. No és fàcil demostrar els fets i, el més important, prevenir i resoldre el conflicte. Mentrestant, les víctimes pateixen trastorns psicològics i han hagut de canviar d'escola amb el trasbals de diverses tipologies que suposa tal situació. L'article s'estén més, però em quedo amb quatre flaixos: els dos grups de víctimes directes (l'assetjada i qui l'assetja), la família i l'escola. Llegeixo els comentaris a l'article i penso: buf!, ens en sortirem? No és lloc ni possibilitat d'una anàlisi i valoració acurada, però *El jardí de les abraçades* m'ajudarà.

El conte té un subtítol orientador

JOSÉ ANTONIO LUENGO
El jardí de les abraçades
Editorial Sentir, 2018, 47 pàg.

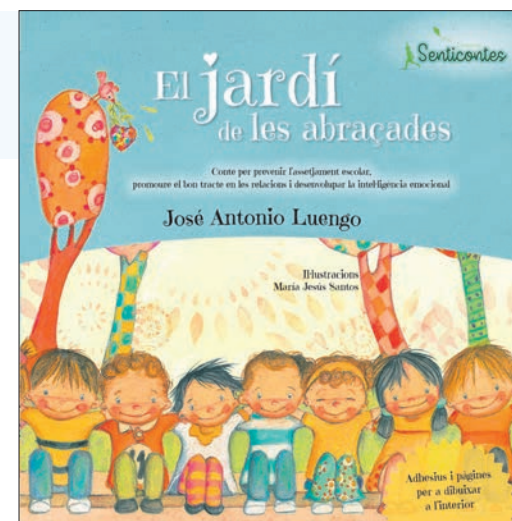
«Com prevenir l'assetjament escolar, promoure el bon tracte en les relacions i desenvolupar la intel·ligència emocional». Presentat amb dibuixos i colors que atrauen la mirada del lector sigui infant, o no, va narrat amb llenguatge senzill, entenedor, però no ensucrat, el dia a dia a l'escola d'en Víctor i els seus amics i, alhora, es van fent preguntes que afavoreixen la interacció de l'infant amb la narració: «Què creus que li passava a en Víctor? Què podia fer jo per ajudar-lo? Vols triar el que jo podia fer amb un dels adhesius?», perquè a les darreres pàgines hi ha tant una secció amb adhesius reenganxables com uns fulls en blanc per poder dibuixar.

Hi ha un ocellet que es passeja pel conte i que convida a trobar-lo i a esbrinar què fa, quin és el seu paper en la narració. Al final, l'ocell ha construït un cor amb les engrunes que ha anat recollint. Faig la meua interpretació: els ocells fan els seus nius amb diversitat de materials: branquetes, fulles, fang,

herbes, plomes... coses «bones» que serveixen per a una finalitat essencial: donar bona acollida i escalf als seus petits. Veig en el farciment d'aquest cor el reclam per a petits i grans, per veure en el dia a dia les coses bones que hi ha, fins hi tot en les pàgines on domina la grisor (color dominant quan la narració presenta l'acció assetjadora), que poden ajudar a prevenir un conflicte a acollir la víctima.

«Aquest llibre... també procura representar un espai de reflexió per a pares i educadors... La funció dels adults és imprescindible...» Recordeu els quatre grups de més amunt? No ens oblidem de qui assetja: alguna cosa passa en aquesta persona, petita o gran, que no li permet descobrir i desenvolupar les bones qualitats que posseeix: per què? Un munt de preguntes que han de portar a cercar respostes eficaçes per, en primer lloc, prevenir tals

Rosa M. Boixareu Vilaplana
Síndica de Greuges
de la URL

situacions i, en segon lloc, resoldre-les en «un clima de relacions saludable»; ah! tothom hi està implicat. Els adults ens sabem relacionar amb cordialitat malgrat la discrepància? Els infants tot ho miren, veuen i imiten.

L'adopció, els abusos, el càncer, el dol... temes per a petits i grans, per a l'escola i el lleure, per treballar a casa, o bé, per què no? amb els companys, són temes que tractats amb l'encert de les abraçades ens ajudaran molt a tots.

Crítica cinematogràfica

Maria Magdalena i l'ocàs permanent del cinema bíblic

MARÍA MAGDALENA

DIRECCIÓ: Garth Davis

INTÈRPRETS: Rooney Mara, Joaquin Phoenix, Ariane Labed, Hadas Yaron, entre altres

MÚSICA: Hildur Guðnadóttir, Jóhann Jóhannsson

GÈNERE: drama

120 minuts

Regne Unit

I el cinema basat en la Bíblia va esdevenir gènere cinematogràfic. Cecil Blount DeMille ja va tenir el 1927 amb *The King of kings* la intuïció que allò podia ser una font d'espectacle (i diners) recollint una tradició ja consolidada en el cinema mut. El film *Maria Magdalena* volia ser un nou intent d'actualitzar el gènere, aquest cop de la mà de la reivindicació de les dones com a deixebles de Jesús. La idea era suggeridora com a actualització, tot i que els resultats són mediocres.

La representació de la història bíblica afronta tres exigències difícils de traspasar a la pantalla: l'adequació històrica, la fidelitat a la inspiració del text i l'actualització en contextos culturals diversos. L'opció Garth Davis

es decanta per la tercera exigència i ignora les altres dues.

El focus del guió se centra en la reivindicació de Maria Magdalena —bella i creïble Rooney Mara— però el preu que es paga és que sucumbeixen

la resta de personatges secundaris inclòs el Mestre, un altre desastre de Joaquin Phoenix tot i que en aquest cas no pot carregar amb totes les culpes, valgui la redundància. La realització no aguanta la tensió dramàtica —la passió és realment penosa— i queden tot just enfilades algunes seqüències interessants enmig d'una pel·lícula tan rocallosa com els paisatges del sud d'Itàlia on va ser filmada.

Entre els encerts, que n'hi ha, hem d'enumerar: l'aposta per ressaltar la novetat de la relació de Jesús amb les dones i la importància d'elles ja des del mateix grup original de deixebles, la reivindicació de Maria de Magdala com a diferent i a contracorrent del seu context i amb una comprensió lúcida del missatge i la persona de Jesús, així com la molt interessant banda sonora, que ha resultat

testamentària, del compositor islandès acabat de morir Jóhann Jóhannsson, complementada amb la violoncel·lista Hildur Guðnadóttir.

Però si es tracta de pedres, l'ensopec principal és la desfiguració de Jesús de

Natzaret, que decididament es resisteix a la representació fílmica. El Jesús de Garth Davis és tan torturat com el de Scorsese i tan seriós com el de Pasolini però sense les referències al Déu Pare del primer i sense el suport de la fidelitat a l'austeritat del text del segon. Al final sembla més que ressuscita la deixeble Maria més que no pas el seu Mestre. Una altra pedra, com no podia ser d'altra manera, és Pere: la llicència dramàtica de la tensió amb el sector femení acaba per deixar-lo fora de joc. I el tema de Judes, que semblava que anava cap a pedra preciosa però que es queda en còdol, amb un penjament força ridícul.

Director i guionistes, poc i mal assessorats, tenien una bona proposta original, però la seva gosadia ha esdevingut penitència quaresmal per a l'espectador. Hauria estat més oportú —no patiu, no diré allò de la pedra de molí— centrar-se en la de Magdala després de la Pasqua per esquivar la representació de Jesucrist i concentrar-se en el paper de les dones en la comunitat primitiva. Però el morbo de la relació amb Jesús sempre ven —es besen o no es besen?— encara que a costa de l'enfonsament que, com si fos una profecia, presenten els primers fotogrames.

Peio Sánchez
Director del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

Sethea Neou, coordinador de programes de l'ONG cambodjana PADEK

«Que n'és, d'important, aquest principi de Mans Unides: compartir!»

Elisenda García
Rosa María Jané Chueca

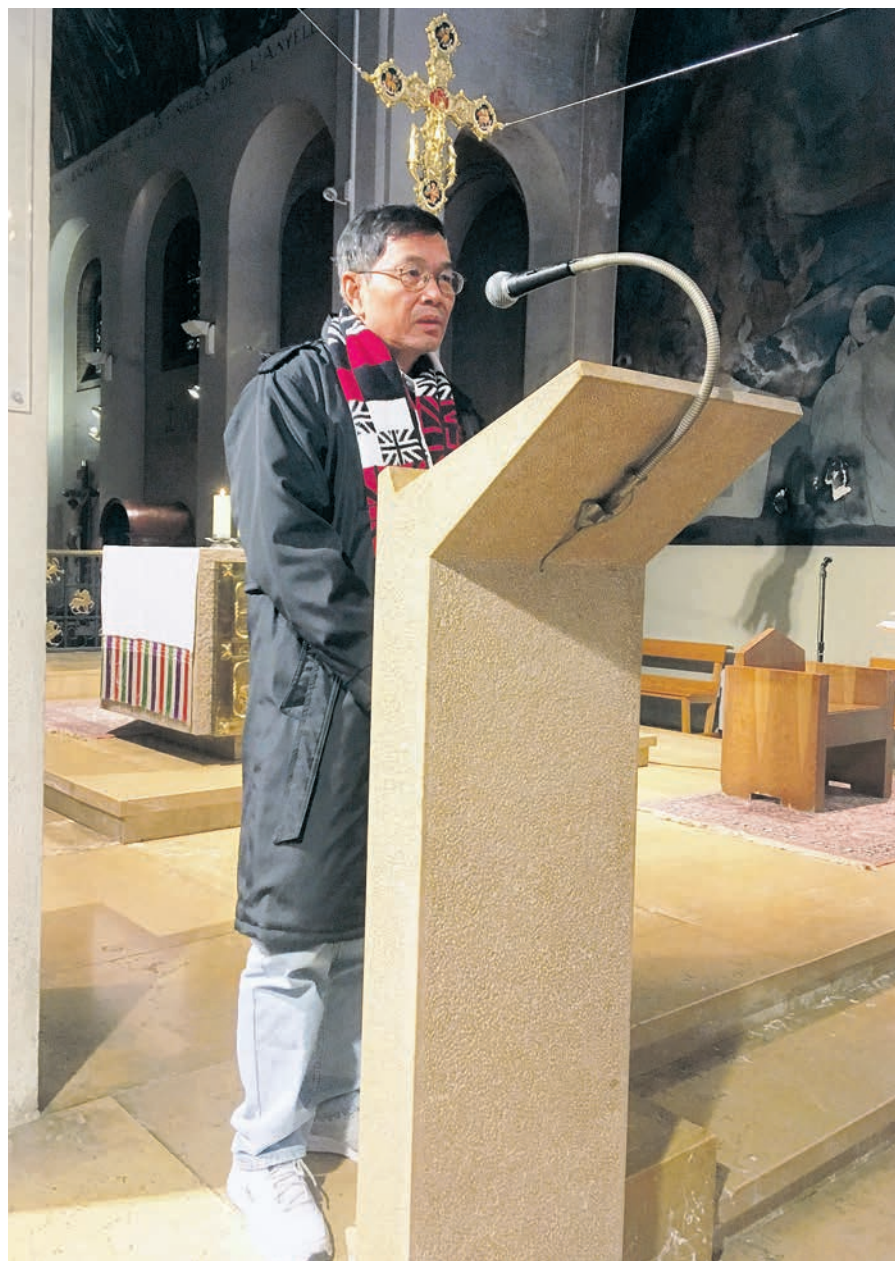
Fa poc ha visitat Catalunya l'enginyer agrònom Sethea Neou, coordinador de programes de l'ONG PADEK (Col·laboració per al Desenvolupament a Cambodja), el soci local de Mans Unides en aquest país asiàtic. La Delegació diocesana de Mans Unides a Terrassa el va convidar per presentar la campanya d'enguany: «Comparteix el que importa.» PADEK treballa en programes de desenvolupament per reduir la pobresa de les zones rurals.

PADEK té presència a Siem Reap i a Battambang. Com són aquestes zones?

Són regions rurals molt pobres, sobreviuen amb menys d'un euro al dia per família. El coneixement bàsic és molt limitat. La gent necessita formació tècnica sobre l'agricultura que promogui una alimentació sostenible. Ha d'aprendre a plantar llavors orgàniques més bones, amb rendiments més alts. També és molt necessari diversificar els conreus, i tenir aigua potable i reg per als temps de sequera extrema.

Quins projectes impulsen?

Es basen fonamentalment en l'increment de la producció agrícola. Ens enfoquem cap a la sembra d'arròs de forma ecològica amb una nova tècnica per intensificar-ne la producció. Treballem conreus orgànics en la sembra d'hortalisses amb petits camperols. També treballem en una nova tècnica per criar gallines de manera orgànica en una petita granja. Ens dediquem a formar i capacitar grups d'estalvi de diners en una comunitat rural. És important el treball amb el Comitè Comunal de Gestió de Desastres per donar a conèixer activitats d'adaptació al canvi climàtic; donem suport a un pla de gestió dels desastres a la comunitat. Tenim cura de l'element bàsic del desenvolupament, que és l'aigua, restaurant canals de reg, pous d'aigua i emmagatzemament d'aigua. De cara al futur, hem d'augmentar i millorar les tècniques que ens permetin arribar més lluny, a més pagesos.

Sethea Neou, donant el seu testimoni a la parròquia de la Trinitat de Sabadell.

Quins són els entrebancs principals?

Sobretot els econòmics, però també el poc suport del govern. Tenim molts problemes per l'impacte del canvi climàtic, l'accés a l'educació és molt limitat i la població molt pobre es veu obligada a buscar feina a fora, a la ciutat o als països fronterers.

«M'agradaria aprendre com aconseguir que en el budisme s'ajudi els altres, com he vist que es fa des del cristianisme»

Quins fruits dona la tasca que fan?

Ja tenim bons resultats amb els pagesos als pobles que s'adapten a les tècniques millorades. Accepten les instruccions que els donem amb els horts demostratius, on en poden veure els resultats. Observen el canvi climàtic produït en el conreu de l'arròs. També en la cria dels pollastres i la diversitat en el monocultiu. Poden menjar altres productes quan no hi ha arròs.

Quan va començar la col·laboració amb Mans Unides?

El 2016 vam començar amb un projecte i, després del bon resultat, ens n'han aprovat dos més amb una durada per a dos i tres anys fins al 2010. Un dels projectes es desenvolupa amb un grup de voluntaris que treballa en la producció agrícola en una granja que pertany a l'Església catòlica a la província de Battambang. Aquesta granja produeix arròs, hortalisses i fruita, que són el menjar per als nens i les nenes que acull l'Església. A més, dona suport a altres projectes humanitaris de l'Església com és ara donar feina a malalts de sida i un alberg per a discapacitats on també els capaciten en el tèxtil. Les nostres activitats cerquen incrementar la capacitat tècnica agrícola dels voluntaris, sobretot en la producció d'arròs, mango, plàtan, hortalisses, bolets i producció de compost, gestió de granja, establiment de sistema de reg...

El lema de Mans Unides és «Comparteix el que importa». Què és el que importa?

Que n'és, d'important, a Cambodja aquest principi de Mans Unides: compartir! Compartim coneixements, experiències, la cultura de compartir. M'ha agradat poder observar amb quin coratge persones de Catalunya, que tenen accés a tant, siguin conscients de les necessitats d'altres persones en el món, com a Cambodja, i treballen perquè nosaltres millorem les nostres vides. Dono gràcies a Déu a través de l'Església catòlica. M'agradaria aprendre o estudiar com aconseguir que en el budisme s'ajudi els altres, com he vist que es fa des del cristianisme.

Rauxa

La pau, sacrificada

Eduard Brufau

La justícia vetlla pel bé comú de la societat, rebaixa les tensions i manté l'ordre i la pau. En si mateixa l'aplicació de la llei no té cap sentit si no serveix a aquesta finalitat. Per això, quan les decisions de la justícia d'un Estat, escudant-se en la legislació, fracturen una societat i hi obren ferides profundes que tardaran anys a tancar-se, estem davant d'una perversió de la justícia.

L'empresonament de representants polítics i socials i, especialment la detenció de Carles Puigdemont, dinamiten la convivència perquè no emanen de l'esperit de justícia, sinó de la set de venjança; no es busca garantir l'ordre,

sinó rebentar la pau per poder justificar una intervenció anorreadora que molts somiaven des de feia dècades; no és l'independentisme allò que fa nosa, sinó qualsevol forma de catalanisme (mireu, si no, quin cas que ha fet l'Estat de les «terceres vies»). Els bisbes i altres eclesiàstics catalans han advertit amb preocupació que els empresonaments posen en perill la pau social, però quan escrivim aquestes línies l'Estat continua sense escoltar-los, es rabeja en la crueltat de la cacera i exhibeix satisfet els trofeus; la pau és sacrificada als altars de l'Estat arbitrari, entre les llàgrimes d'uns, les rialles dels altres i, així ho vull creure, la preocupació de molts.